

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

HÖFDINGEN

FÖR · KVINNAN · OCH · HEMMET ·

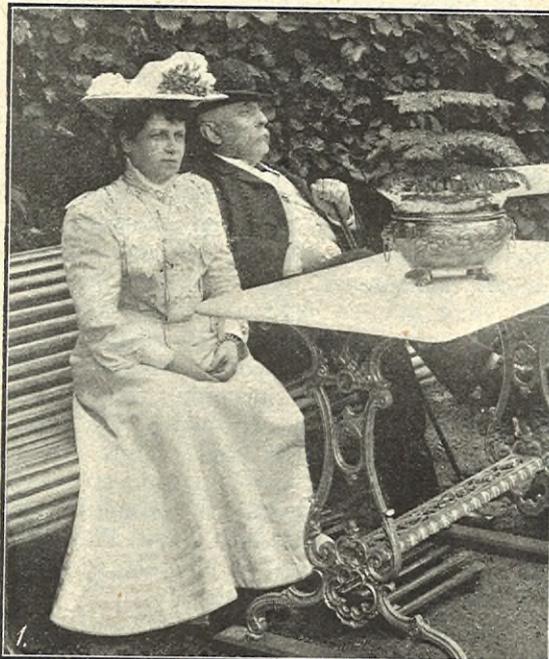
HUFVUDREDAKTÖR OCH ANSV. UTGIFVARE: FRITHIOF HELLBERG

HALMSTADS SLOTT.

PÅ SIN resa utefter västkusten och söderut besöker konungen i dag, den 8 september, Halmstad, där han för första gången gästar länets nye höfding, landshöfding A. Asker, och samtidigt begagnar tillfället att bese Halmstads minnesrika gamla slott, sådant det nu ter sig efter den nyss fullbordade restaureringen.

Riksdagen beviljade nämligen för något år sedan 50,000 kronor till den gamla borgens istandsättande, och dessa arbeten, som utförts af byggmästaren Carl Andersson och målerifirman Högfeldt & C:o, båda i Halmstad, ha nu afslutats och betinga en kostnad af ungefär 47,000 kronor.

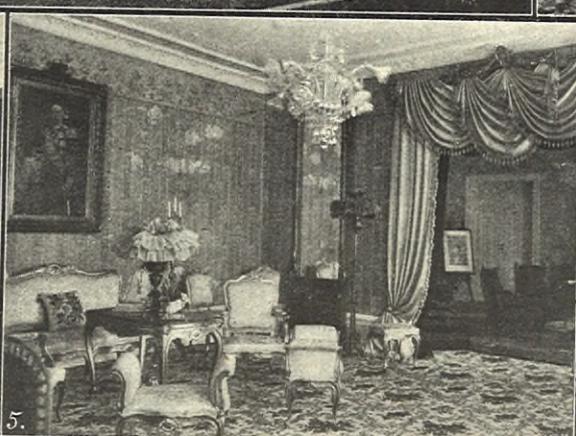
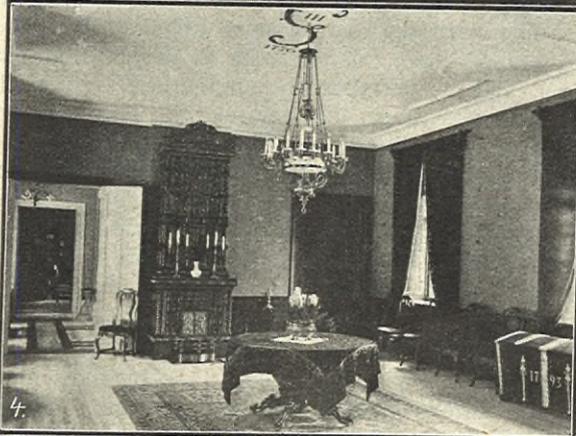
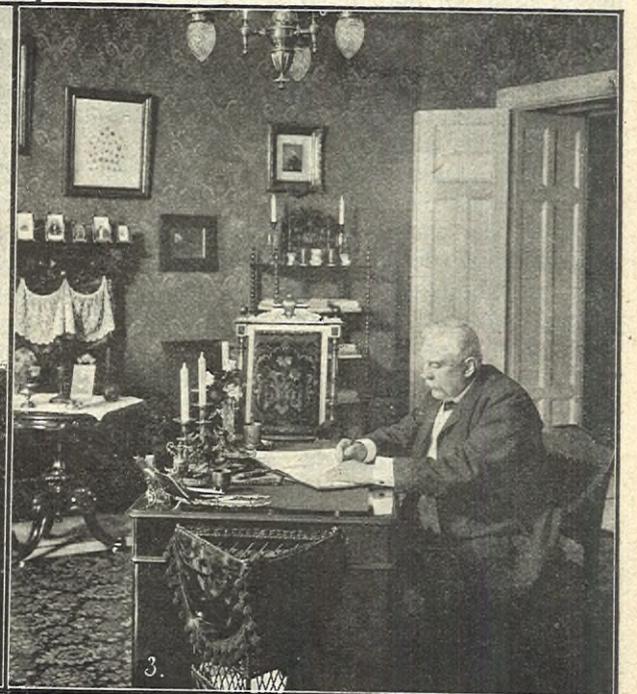
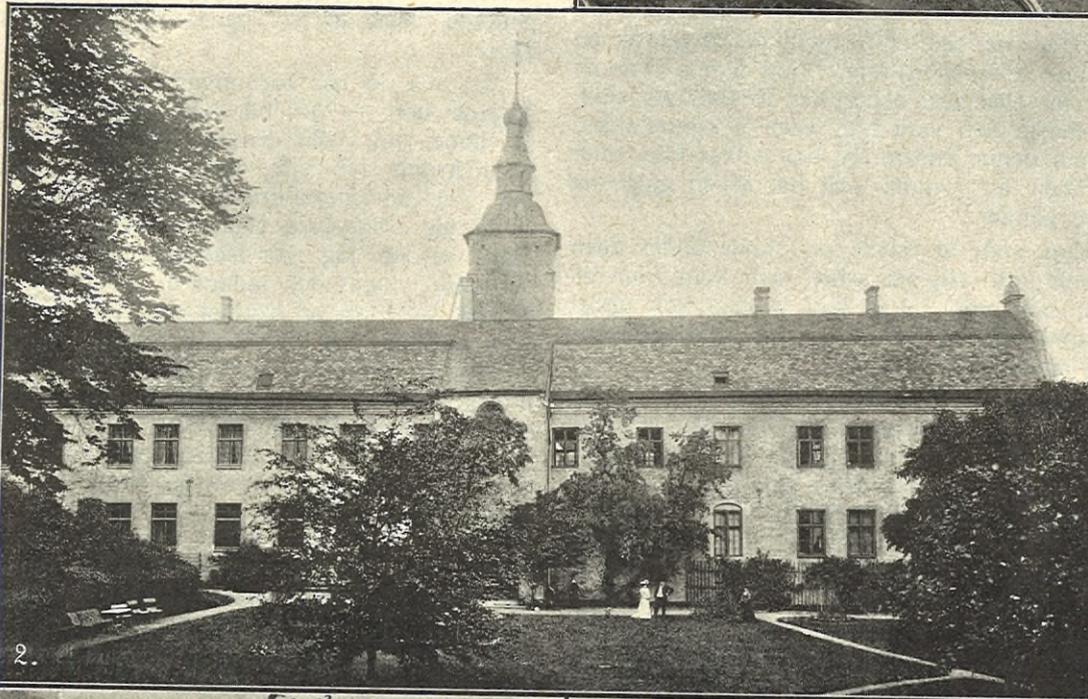
Halmstads slott räknar en betydlig ålder. Enligt den af S. P. Bexell författade "Hallands historia och beskrifning", som utkom 1818, skulle redan den af Engelbrekt tillsatte kommandanten Arvid Swan bott därstädes. Sedan

har hela den långa raden af Hallands höfdingar och kommandanter residerat å slottet och ha där många för de nordiska rikena betydelsefulla sammankomster ägt rum.

Att döma af det i sammanhang med Halmstads befästningar förekommande ordet Slottsbastionen (å gamla kartor), synes slottet ursprungligen varit sammanbyggt med stadens befästningslinje, ehuru det senare, samtidigt med ytterligare befästningar af staden, år 1644 blef förvandladt till en själfständig fästning med egna vallar och grafvar. Slottet utgöres nu af en stor fyrkantig byggnad med torn, grundmurad af tegel samt inneslutande en rymlig borggård.

Utom landshöfdingens residens och boningsrum innehåller slottet äfven länskansliets och länskontorets ämbetslokaler m. m.

APROPOS KUNGBESÖKET PÅ HALMSTADS SLOTT. 1. LANDSHÖFDINGEN OCH FRU ASKER I SLOTTSTRÄDGÅRDEN. 2. SLOTTETS YTTRE. 3. LANDSHÖFDING ASKER I SITT ARBETSNUM. 4. KRONSALÉN. 5. GULA SALONGEN, 6. STORA MATSALÉN. HALLBERG, HALMSTAD, FOTO.

BARA EN KAFFETÅR. AF HULDA BROLIN.

BELÖNAD MED 1:STA PRIS I UPPSATSAFDELNINGEN AF IDUNS LITTERÄRA PRISTÄFLING.

DÄR FANNS i min hembygd en gammal herrgård med ett förtjusande läge på en backes krön invid en idyllisk sjö. Rundt omkring växte ärevördiga ekar, hvilkas mörka grönska om sommaren lystes upp af björkars, aspars och lindars ljusare färgskiftningar.

Den herrgården inneslöt allt, hvad jag i min barndom drömde om skönhet, lycka och glädje.

Tidigt förde mig ödet ut till andra trakter af vårt land, och jag återsåg ej så ofta den gamla herrgården, och när jag sist hörde talas om den, så hade den undergått en förvandling, och längtan grep mig att se den på nytt.

Så vandrade jag åter den kända vägen fram, där allt, hvad jag såg för mina ögon, talade minnets språk, och till höger skymtade min barndoms älskade sjö, och till vänster skymtade äfven en sjö, och där, sig alldeles lik, flyter ån, som sammanbinder icke allenast dessa, utan så många andra sjöar på sin slingrande väg genom hela landskapet. På bron måste jag stanna ett ögonblick inför hågkomsten af, att det var där jag första och sista gången i mitt lif trädde en mask på en krok för att öfva djurplågeri som nöje.

Men jag gick vidare i tankar på min vandrings mål: herrgården, som socknen köpt till fattiggård af en adelsman med ett anstolt namn. Jag kunde icke hjälpa det, men det kom öfver mig en tanke på vandalism, som dock hastigt sprang öfver i en stolthetskänsla, alstrad af det faktum, att vårt svenska folk hunnit så många trappsteg uppåt mot kulturens höjd, att det numera ej anser en vacer och förnäm herrgård för god till ålderdomshem åt gamla utslitna torpare och statdrängar och deras hustrur, som med klumpiga steg och ryggen i kut skulle stappla fram öfver de fordom bonade golfven.

Hur de skulle glädjas öfver människors godhet, tänkte jag, dessa gamla, som i lugn få bo i de vackra salarne, och huru tack samma skulle de ej gå till de dukade borden, utan att någonsin mera behöfva oroas af de gamla frågorna: hvad skola vi äta och dricka, hvad skola vi kläda oss med?

När jag kom fram till den långa allén af stora, knotiga träd, i ålder och skröplighet lika herrgårdens nuvarande invånare, måste jag stanna ett ögonblick. Hvar fanns läke-domstrådet — alléns första träd? Det var borta — jämnadt med marken. Hur många barn mindes jag icke från min egen barndom, som blifvit förda till det trädet för att genom dess hjälp få en svunnen hälsa åter. Trädets stam var strax ofvan roten delad i två hälfter, hvilka åter litet längre upp förenades i en stam, och det barn, som kunde trängas igenom stammens öppning, skulle blifva befriadt från den sjukdom det led af, och fulla af vidskeplig tro hade mödrar yttermer vallfärdat till det trädet med sina sjuka barn, och för vidskepelsens skull hade nu säkert alléns första träd fått offra lifvet.

Vid alléns slut uppe på gårdsplanen träffade jag en man, som jag antog vara fattiggårdens föreståndare, och honom bad jag om tillåtelse att få bese herrgården i dess nya skick, och han följde mig upp till huset. På den stora trappan stannade jag och såg mig omkring.

”Det ser så ovanligt kalt ut häromkring nu“ — sade jag. ”Hvar är den stora ek-skogen?”

”Den sålde förre ägaren, innan socknen köpte gården.“

”Än rosenhäckarne då? — Här var hela trädgården full af rosenhäckar förr.“

”Dem ha vi huggit ned. Här behöfver hvar tumsbredd jord användas till nytta, så att ej fattigvården må bli socknen allt för betungande.“

Nu kom en liten, liten gumma ut på trappan, och hon såg upp på mig med en slö blick.

”Jaså, ni orkar ut nu“ — sade föreståndaren — ”men i morse, när jag ville att ni skulle gå ut och hjälpa oss litet på logen, då orkade ni inte.“

”Jag är väl tvungen att försöka kralla mig ut litet, vet ja“ — svarade gumman i gnällig ton och skred sakta i väg.

Jag kände mig gripas af misstämning. Föreståndaren förde mig in i huset och presenterade mig för sin hustru, som erbjöd sig att blifva min följeslagerska.

Så gingo vi ur rum och i rum med början af kontoret i nedre våningen. För fattigvårdsstyrelsens räkning var iordningställd en liten våning, hvars möblemang utgjordes af gamla antika saker, som harmonierade med rummens väggar, golf, tak och egendomliga, målade kakelugnar, och i de rummen kom åter emot mig en fläkt af barndomskänslor. Föreståndaren hade äfven fått några vackra rum åt sjösidan. I nedre våningen fanns dessutom husapoteket inrymdt i ett litet rum samt kök, skaffier och matsal för understödtagarne. Innanför köket fanns ock ett rum, och i dess tak voro uppsatta en massa käppar, och på dessa käppar trängdes hackkorf vid hackkorf öfver hela taket. På golfvet sutto en gammal och en helt ung kvinna i en rishög och bundo kvastar.

”Hvarför är hon, den unga, här?” — frågade jag.

”Hon har blifvit förryckt af kärlek till en dräng“ — svarades mig. ”Och då hon hvarken har far eller mor och ej kan försörja sig själf, så måste hon vara här, men vi kunna aldrig lämna henne ensam, ty hon söker bara efter tillfällen att rymma och har äfven gjort det flere gånger.“

Hon, som vi talade om, hade under tiden kastat ifrån sig sitt arbete och kom fram till mig och nöp i min kjol, medan hon under tystnad såg på mig med ögon, som uttryckte allt annat än vansinne.

”Henne fattas väl ingenting“ — yttrade jag till föreståndarens hustru, då vi gingo uppför den breda trappan till andra våningen, där fordom praktrummen stodo redo att mottaga gäster och nu beboddes af fattighjon.

”Jo“ — svarade hon — ”det fattas henne vilja att arbeta. Det är hela saken.“

I öfre våningen besågo vi först bönsalen, som var stor och ljus med härlig utsikt. Här samlades de fattiga på befallning om söndagarne för att höra predikan uppläsa, och hvar tredje söndag kom en af socknens präster hit för att förkunna Guds ord och mana till förnöjsamhet och tacksamhet.

Iduns litterära pristäfling.

Författaren till ”Nya former“, hvilken, enligt meddelande i förra veckans nummer, erhöll ett **andra pris** bland täflande ”**uppsatser**“, har nu äfven gifvit sig tillkännas och befunnits vara fru **Gertrud Runcrantz**, Göteborg.

I arbetssalen sutto kvinnor och kardade ull, spunno lin och gjorde hvarjehanda kvinno-sysslor.

Inne i de andra salarne funn os blott sådana som ingenting orkade uträta. I en säng låg en gumma och hostade oafbrutet. Jag började språka med henne, och då ville hon veta, hvem jag var, och jag förtalde henne om mig och hela min släkt.

Hon sken upp. Hon kände den och minnenas här kom in på henne, och hon började berätta, men så på en gång kom ett hostanfall öfver henne, och hon sjönk ihop med slutna ögon och de magra händerna skälfvande på bröstet, förglömmande både mig och hela släkten.

I tyst medkänsla såg jag på henne ett ögonblick, och så gingo vi till andra nästan lika skröpliga.

Men där fanns anmärkningsvärdt få män i fattiggården. De, som skulle varit där, hade väl med tillhjälp af alkohol och ansträngande arbete undgått det ödet.

I en sal fanns det flere små barn. Det minsta låg i en stor säng med en dinapp i munnen, och jämte sängen satt en hopkrupen gumma och vyssjade och vyssjade.

”Hvarför skall just ni sköta det barnet?” — frågade jag.

”Emedan dess mor är ung och orkar arbete, och då måste hon vara med om ute-sysslorna, och under tiden ska väl någon se efter ungen, vet ja! Förresten ä' alla barnungarne härinne hennes.“

Under det de sista orden yttrades, öppnades dörren, och en omkring trettiofemårig kvinna trädde in och steg fram till barnet vid sängen. Hon var kortvuxen, men groft byggd, snarare fet än mager, och gång, anletsdrag och hållning tydde på kraft.

Hon såg på mig med en i början en smula plirande blick ur ett par små grå, hvassa ögon.

”Ja, alla de här barnungarne ä' mina“ — började hon — ”så här har fattigvården att ta' hand om, och den tar också hand om både kropp och själ, ska' jag säga. Ska' inte det där gummkräket, som knappt kan sköta sig själf, vara tvungen att se till mitt barn, medan jag gör slaftjänst ute på åker och äng, i logar och ladugård, så att jag till kvällen är förbi af trötthet och somnar från barnstackaren, om han skriker aldrig så. Och hvems är felet att vi ä' här? Inte ä' det hvarken mitt eller barnungarnes. Min man var stutare på den här gården, och här drog han döden på sig. Här finns godt om sankar marker invid sjöarne, och där skulle han gå genomvåt om fötterna och hela kroppen föresten och bärga sjöfoder, fast han hade svagt bröst. Han bad husbonden om att slippa det arbetet, men rikt folk ä' alltid utan barmhärtighet. Så sökte han plats i en annan socken, och strax efter vi kommit dit, så dog han i lungsot. Åh — det var ett elände! Så skickades jag och barnen tillbaka till denna socken igen, och nu ha vi ju fått flytta in i själfva herrskapsbyggningen på den gård, där min man var stutare. Så ä' det väl vi som ä' herrskap nu — ha — ha — ha — herrskap, som tvingas att arbeta mer än vi orka, som tvingas att höra Guds ord, som måste äta på befallning — herrskap, som inte ens får en kaffetår om mornarna och som man bara vill ha död på så fort som möjligt, ty det är så många svarta kistor som vänta uppe på vinden.“

”Tig, Johanna — tig!“ — befalldes föreståndarens hustru förtrytsamt. ”Hon där är den värsta af alla“ — vände hon sig till mig — ”trotsig och elak.“

MELLINS FOOD

af Läkarekåren erkändt bästa näringsmedel för barn och sjuka.

Finnes på Apoteken samt hos Specialhandlarna.

PROF gratis och franco från Axel Lennstrand, GEFLE.

“Ja, nog räcker det till att tiga och lida“ — började Johanna på nytt — “men nu vill jag inte tiga. Den främmande frun där kan gärna få höra, huru det känns att bo i herrskapsbyggning, när man inte får en kaffetår om mornarna. Jag säges vara värst, men gå hon, främmande fru, från den ena till den andra i hela fattiggården och fråga dem, om de ej med glädje skulle flytta åter in i de gamla fattigstugorna, så får hon veta, att dit längta vi åter allesamman. Där hade vi friheten, ser frun, friheten, som de rika ej veta hvad det vill säga att sakna. Där fick vi själfva hushålla med vår fattigkost hur vi ville.

“Vi fick koka vår mat när vi ville, äta när vi ville och gå hvarvt vi ville, och från släkt och bekanta fick vi godbitar ibland, och då delade vi med oss åt de andra och ställde till kalas, och kaffe kokade vi hur ofta som helst, intubikaffe förstas, men det var ändå kaffe, och när gummorna druckit sitt kaffe, så kröpo de upp i sina sängar och lågo och gonade sig som en spinnande katt, och det är heller inte för mycket att få det, när man är gammal och utsliten af arbete. Men hur är det här? Arbeta! — Gör det och gör det — låter det dagen i ände, och hit bär minsann ingen några godbitar. Sill och potatis kan en tröttna på, och separerad mjölk ä' just inte vidare godt heller, men vi skulle tiga ändå, om vi bara finge kaffe om mornarna. Här ligga de stackars gummorna med torra gommar och hosta och harkla sig och längta efter en kaffetår om mornarne, och nerifrån föreståndarinnans rum tränger kaffeoset upp till oss så godt, och då önskar jag, att hon vore i vårt ställe och finge erfara hur det känns“ — säger hon till sist med af vrede skälfvande stämma, och hennes senfulla händer knyta sig omedvetet, då hon går närmare fattiggårdens föreståndarinna, som ser både ond och förfärad ut inför Johannas hätska blick.

“Kom, så gå vi“ — bad hon mig — “det går ändå aldrig att tala förstånd med Johanna.“

Men Johanna trängde sig alldeles intill mig. “Frun tycker väl också om kaffe“ — sade hon. “Hjälp oss, så att vi få en kaffetår om mornarna!“

“Kära Johanna, nog ville jag det, om jag bara kunde.“

“Laga att hon kan då“ — tyckte Johanna — “för herrskapsfolk kan allt hvad dom vill.“

Ännu hade vi kvar en sal, som vi ej varit inne i, och det var den värsta af alla, upplyste föreståndarinnan. Där voro alla samlade — gubbar och gummar — som ej orkade lämna sitt rum och somliga ej sin säng.

En vedervärdig stank slog emot oss, då vi öppnade dörren, och jag såg frågande på min ledsagerska.

“Ja, här är förfärligt“ — medgaf hon — “men det kommer sig af, att härinne sitter alltid någon bakom skynket.“ — Och hon gjorde en betecknande gest mot ett hörn, som var bortskymd af ett förhänge.

Jag måste skynda mig ut, drifven af en känsla af äckel.

“Ni måste snarligen säga till fattigvårdsstyrelsen, att den anordnar en ordentlig klosett och ventilationssystem här på fattiggården“ — sade jag, då vi gingo upp till tredje våningen, som ännu återstod att bese.

“Vi önska nog förändringar här i flere hänseenden, men allting kostar pengar, och socknen har stora utgifter för sin fattigvård ändå. För att nedbringa dessa är det ju som denna gård inköpts.“

“Och här gå de stackars människorna mera missnöjda med lifvet än förut“

“Det är för att de måste arbeta, och så är det den där kaffetären.“

“Ja, det låter som kaffe frågan vore det värsta af alltsammans. Skulle det inte vara möjligt att ge dem det efterlängtrade kaffet om mornarne?“

“För mig må de gärna få det. Jag har hellre det besväret än att beständigt höra gnatet om den välsignade kaffetären, men jag har talat vid direktionens medlemmarne om detta, och de säga sig veta, att ej annorstädes heller i vårt land består kaffe om mornarne på fattiggårdarne, och då behöfs det ej heller här.“

“Men huru mycket missnöje skulle ej försvinna af bara den anledningen.“

Jag skuggade för mina ögon uppe på den skumma vinden, ty jag trodde jag såg fel, men där stod verkligen en lång rad, ja, den ena raden på den andra — en hel stapel svarta, tarfliga likkistor.

“Johanna hade rätt“ — yttrade jag — “men de, som en gång skola njuta sin sista hvila i dessa, behöfva väl åtminstone ej ofta gå hit upp och få denna direkta påminnelse om sin dödlighet.“

“Inte kan denna syn just göra oss glada, men nog måste vi hit upp hvarje dag. Kom och se! Här ha vi väfkammaren, och här ha vi kammaren, där vi sköta linet, och här ha vi ull och garn.“

Mig visades väfnader och hvarjehanda andra arbeten, som knotiga gamla händer tvingats att fullborda, men plötsligt ringde det till middag, och vi skyndade ned till matsalen i nedre våningen, dit de kommo stapplande en efter en af de gamla, och med missnöjda, trötta miner slogo de sig ned på bänkarne utefter det långa bordet.

Hackkorf och potatis samt en mugg kall, separerad mjölk utgjorde deras middag, och vid en blick på matlistan såg jag, att kall, separerad mjölk ingick i nästan alla deras middagsmål.

Ingen såg ut att äta med någon synnerlig aptit, och en fanns där, som icke alls åt. Det var Johanna. Hon satt där med händerna i sidorna, och hennes små, trotsiga ögon sågo oafvänt på mig. Jag gick fram till hennes plats, men innan jag hann tilltala henne, så kom det oemotståndligt från hennes läppar, på en gång bedjande, befallande och förtröstansfullt: “Laga hon nu då, att vi få kaffe om mornarna!“

Som på befallning släppte de allesammans knif och gaffel, och alla dessa slöa ögon, som plötsligt fingo en glimt af lif, vändes mot mig, och tydligt som med ord, sade de: “Laga hon då, att vi få kaffe om mornarna!“

Jag kände mig plötsligt nästan fysiskt illamående, och jag tackade fattiggårdens föreståndarinna, sade farväl och gick.

Så visste jag det, att förnöjsamheten ej är större hos våra understödstagare, därför att de få flytta in i stora, präktiga hus, som en ny tids kraf tvingar samhällena att bygga landet rundt. Det är något mera som behöfs. Det är ingen glädje att bo i herrskapsbyggning, när man ej ens får en kaffetår om mornarna, påstod Johanna, och hon hade kanske rätt. Men hvarför skulle de ej på alla våra svenska fattiggårdar kunna få litet kaffe om mornarne, då de sätta så stort värde på det? Som utgift vore det en bagatell, och huru mycket missnöje och huru mycken bitterhet skulle ej sköljas ned med det kaffet, och huru mycket ljusare skulle ej en dyster ålderdom te sig af bara den anledningen. Det är kanske barnsligt, men det är mänskligt och framför allt kvinnligt, och största kontingenten på våra fattiggårdar utgöres af kvinnor. Och hur lätt skulle det ej vara att låta äfven mat-sedeln få större omväxling utan större kost-

Brud- & Bröllops-

sidentyger, i hvitt, svart och kulört, sista nyheter i ouppnädt urval från 90 öre till kr. 13 pr mtr.

Sändes tull- & portofritt direkt till privata.

Profver omgående franko.

Schweizer & Co, Luzern S 5, (Schweiz).

Sidentygs-Export. — Kungl. Hoflev.

nader, åtminstone där ett stort landbruk är förenadt med fattiggården. Och det vore väl äfven möjligt att en fattiggård skulle kunna göra intryck af hem. De må bort, de stora salarne, där en massa människor sammanpackas, och sönderdelas i små rum, där ett par tre personer hade lättare att få trefnad tillsammans, och dit hvar och en kunde få taga med sig någon gammal möbel och en krukväxt från sitt grusade hem. På fattiggården, som varit herrgård, är jag öfvertygad om att man för intet eller åtminstone billigt pris kunnat få en massa möbler, som, placerade här och där i rummen, kunnat förtaga en hel del dysterhet. Nu gjorde allt intryck af lasarett, fast oändligt mycket sorgligare, ty från fattiggården kommer ingen ut till lifvet igen. Där veta alla, att deras väg därifrån går endast genom den svarta likkiststapeln på vinden. Likkiststapeln, var den manne ett uttryck för vår tids humanitet i allmänhet — ett uttryck för vår tids undseende och respekt för likars känslor — ett uttryck för vår tids barmhärtighet?

Låtom oss försöka göra de fattigas lif en smula glädjefullare! Låt oss taga bort de kränkande namnen: fattighjon och fattiggård och bereda verkliga hem åt dessa, som burit dagens tunga och hetta, utan att de ändock förmått spara en ålderdomsskärf. Må de, som makten hafva, taga hand om vår fattigvårdslagstiftning och helt omdana den. Det batar ej att sätta nya klutar på gammalt kläde genom att ändra en och annan paragraf. Hvarje fattigvårdsstyrelse vet, att den fattigvård, som nu utöfvas, är till största delen olaglig, ty oftare än de tvingas af den skrifna lagen, lämna de hjälp till följd af hjärtats lag. Därför kunna ej de understödssökande återropa sig på lagen, ty de äro helt beroende af fattigvårdsstyrelsens sinnelag, och en fattigvårdsstyrelsens beslut kan ej heller öfverklagas. I hela landet borde finnas endast ett fattigvårdssamhälle med staten som öfverhufvud. Det är statens skyldighet, och sedan må den anordna en kraftig inspektion, utse fattigvårdsinspektörer — manliga eller kvinnliga — men människor med stora, vida hjärtan, som äro fulla af medkänsla och förståelse inför oförvållad nöd. Därmed är ju ej betagen rätten för enskilda och kommuner att verka i fattigvårdens tjänst, ty där finns ett arbetsfält, där krafterna aldrig blifva för många, och där vi äfven hafva så mycket att godtgöra för forna tiders och vår egen tids barbari. Kärlek bör vara all fattigvårds grund, och må vi i kärlek gifva mera än blott själfva födan, ty människan lefver icke allenast af bröd. Må vi unna gamla arbetstrålar att låta sina förpinta lem-mar slå sig i ro i någon backe för att njuta af sommarens skönhet, utan att behöfva tänka på att göra nytta för sig, och om tiden göres dem lång, så skola de själfmant komma och bedja om sysselsättning, och så skola äfven dessa, när de ej behöfva gå liksom under

SOMATOSE

Erkändt bästa krafthöjningsmedel.

Ökar aptiten i hög grad. Erhålles på apotek.

**Lanolin-
Sana-Tvål.**

Garanterad ren, neutral,
mild och öfverfet.

Bästa Barntvål!
25 öre st.

Grumme & Son
Stockholm.

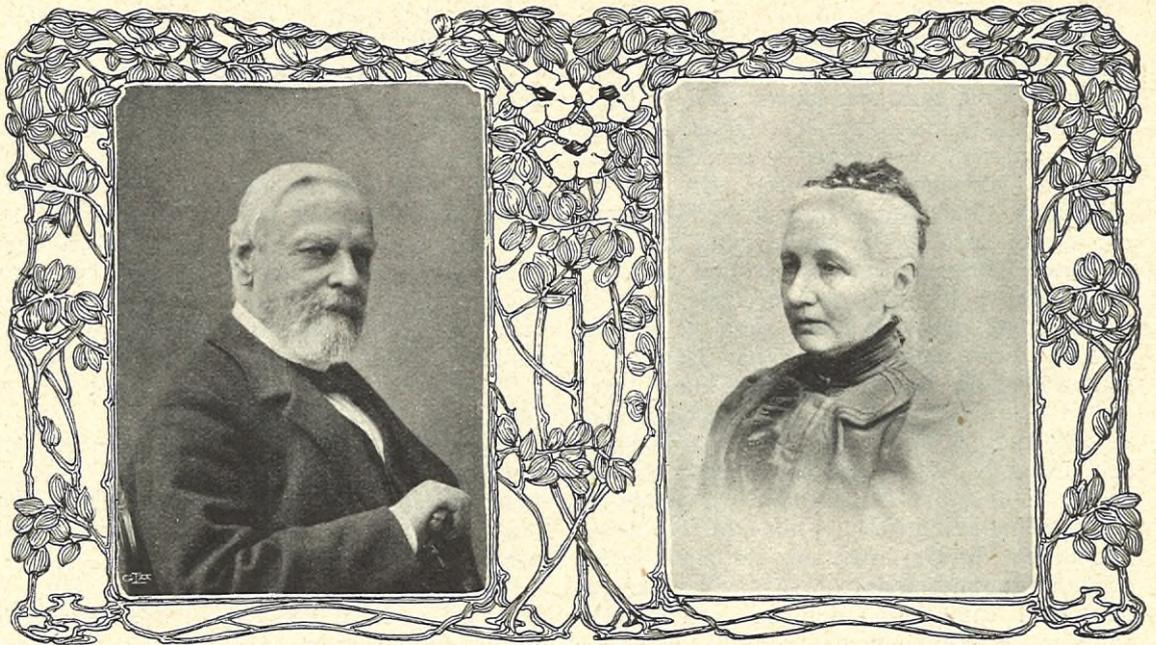
piska, lära känna arbetets välsignade glädje innan de dö. Vi skola lära oss förstå, huru det känns att vara proletärer och lefva af andras nåd, och därigenom fostra oss för en högre kulturs rättvisa kraf på större barmhärtighet — större humanitet.

Månader hafva gått sedan mitt besök på den gamla herrgården, som blifvit förvandlad till fattiggård, men ännu händer det mig emellanåt om nätterna, att jag vaknar upp med liksom en känsla af att ha blifvit väckt, och då ser jag åter framför mig likkiststapeln på vinden och de dystra salarne med sina skröpliga invånare, och främst bland dem syns Johanna, och hennes knutna händer komma hotande nära mitt ansikte, under det hennes grågröna ögon gnistra emot mig i mörkret, och åter och åter ljuder det befallande i mina öron: "Laga hon då, att vi få kaffe om mornarna!"

ETT UNGDOMSPORTRÄTT AF
MATHILDA LANGLET.

DÅ IDUN lär ofvan bringar ett hittills aldrig publicerad porträtt från yngre år af den uppburna, nyligen bortgångna medarbetarinnan, tillmötesgå vi därmed en önskan, uttalad af minnesgoda vänner, för hvilka det porträtt från sjukdomens och ålderns dagar, hvilket meddelades i samband med dödsfallet, endast allt för ofullkomligt motsvarat den bild af den dåd- och lifskraftiga författarinnan, som de älska att gömma i saknande hjärtan.

BRUKSÄGAREN EDV. SEDERHOLM.

FRU HENRIETTE SEDERHOLM.

FRÅN EN SÖRMLÄNSK HERRGÅRD.

DE GAMLA svenska herrgårdarna, där de ligga vackra och minnesrika här och hvar i bygderna, bilda med sin rationellt drifna odling hörnstenarna i vår jordbruksnäring.

Så länge de handhafvas af insiktsfulla ägare, ofta af samma släkt genom många led, och så länge det är trogna, husbondfolket tillgifna tjänare, som genom årtionden bearbeta samma jordtorfva, uppstår den stabilitet i förhållandet mellan husbonden och hans folk, som välsignar arbetet och gör tonen på en sådan gård patriarkalisk i ordets bästa betydelse.

Ett sådant gammalt gods bland andra är den i Södermanland belägna Ålberga gård i Kila socken, hvilket herresäte äges och bebos af bruksägaren Edvard Sederholm och hans maka Henriette Sederholm, född Klingensstierna.

I slutet af förra månaden firades därstädes en betydelsefull högtidsdag af mera ovanlig art. Då utdelade nämligen det högt värderade godsägareparet till ej mindre än 22 af sina trojänare Kungl. Patriotiska Sällskapets större och mindre medaljer för långvarig och trogen tjänst.

Bruksägare Sederholm har i mer än ett halft sekel varit ägare af Ålberga, där han i bästa samförstånd med en dugande arbetarkår verkat så, att godset nu är en mönstergård bland svenska herresäten.

Men icke allenast som den driftige jordbrukaren har brukspatron S. verkat.

Tidigt och träget ha hans krafter och begåfning tagits i anspråk för allmänna värf och uppdrag.

Under många år har han äfven varit riksgäldsfullmäktig och ledamot af riksdagens första kammare samt under 40 år ledamot af Södermanlands läns landsförsamling m. m.

Både i riksförsamlingen och annorstädes har brukspatron S. haft stort inflytande, som han alltid användtsåsom densanne fosterlandsvännen.

Gäller öfver allt den satsen, att husmodern bör vara en föresyn för sitt folk, äger den ock tillämpning isynnerhet på de stora godsens, med alla dess underlydande. Detta och det därmed förenade ansvaret är en sak, som fru S. till fullo insett.

Hon är en husmoder som få, och ett föredöme för alla.

Född ett par stenkast från det hem, där hon i så många år som lycklig maka och moder verkat, är fru S. dotter till aflidne majoren S. Klingensstierna och hans likaledes aflidna maka, född grefvinna Wachtmeister.

Sedan år 1856 förenad i ett lyckligt äktenskap med godsägaren Edvard Sederholm, har hon i detta haft glädjen att uppfostra sju barn, nu alla vuxna och verksamma på olika områden.

Orsaken till att förhållandet mellan husbonde och tjänare alltid varit och fortfarande är så godt på Ålberga och att brukspatron och fru Sederholm alltid af sina många underhåfvande omfattats med den största hängivenhet, är nog den, att de alltid i sin ringaste tjänare sett en medmänniska. De ha själfva, i enlighet med skaldens ord, "tryckt den valkiga handen, ej blott en penning däri."

N. J.

MEDALJÖRERNA PÅ ÅLBERGA. M. VERNER FOTO.

En härlig läskedryck fås af Lagermans Lemonadpulver "Tanten".

NÄR RIDÅN FALLER.

DET VAR svårt att se, att det vackra och inbjudande rummet var ett sjukrum. Egentligen hade det varit skrifrum, kabinett eller något dityd, men nu var det en smula omändradt, dock inte mycket, böcker, taflor och porträtt funnos i öfverflöd. Hon som låg i den gammaldags, siratligt utskurna sängen, såg inte heller vid första ögonkastet ut som en sjuk, det var visst därför att hon var så vacker och hade en litet sarkastiskt leende min. Sjuka brukar ju eljes se ut på ett helt annat sätt. Men när man väl såg på henne noggrannare, upptäckte man hur genomskinlig hyn var och hur de smala, magra händerna hade en miss-tänkt hvithet. Ja, hon såg, med ett ord sagdt, ut som en, hvilken man tror aldrig mer skall få gå omkring och fröjdas åt lifvet.

Det var säkert medvetandet, därom som kom den gamla tjänarinnan att gå så tyst och ha en så ängsligt sorgsen blick inne i ögonvrån. När man burit sin matmor på armarna och sedan följt med henne från det gamla hemmet till det nya och nu var beredd att snart följa henne till en annan plats, då är det helt naturligt att man ser böjd och allvarsam ut. Men, hon som ifrån sängen med bruna, halft glittrande ögon följde tjänarinnans görande och låtande, där hon gick och tände lampan och ordnade med litet af hvarje, hon tyckte ha en annan tankegång.

— Tror du att det blir månjust i kväll... Tänk om jag finge gå ut — göra en promenad ända bort till Djurgårdsbrunn — gå under de gamla träden, som jag nu aldrig får se mer... Hvad jag har hållit af denna stad! — Blicken blef glad utan ett spår af vemod. I stämman låg heller inte vare sig afund eller längtan.

Hvad tjänarinnan mumlade var svårt att fatta, men man kunde dock till slut urskilja, att hon ville låta frun göra en tur i vagn — frun skulle nog hinna det... Det sista blef till en kväfd snyftning.

— Tack, men jag har tagit adjö af allt. Nu finns inte kärleken kvar, endast minnet af den. Du kan tända stora lampor också. Jag vill ha det ljusst, medan jag får...

Fast tjänarinnan insåg, att hon sade en dumhet, kunde hon ej låta bli att åter igen mumla något om ett tillfrisknande, men då log hennes fru så hjärtligt, att hon inte kunde undgå att föregas högt.

— Jag kan då rakt inte begripa, hvarför frun vill så gärna dö!

— Det borde väl du göra, som mycket bättre än jag kan se paradiset härlighet. Jag ser den endast otydligt och ibland inte alls, men ändå är hvad som möter mig mera lockande än sorlet och bullret här på jorden. Man blir så trött, ser du, och då längtar jag bara ut till Solna. Du tycker kanske att Strandvägen är väl så bra, men den kan inte fångsla mig längre nu.

Nej, det var för svårt! Nu hördes snyftningarna tydligt och hon måste be sin matmor att inte tala så mycket. — Doktorn har förbudid all öfveransträngning...

— Det gör mig ingenting — i dag är jag ovanligt stark. — Hon log med ett stilla, strålande leende. Så såg hon plötsligt intensivt och allvarligt på sin gamla vän, som i uppoffrande hängifvenhet stått vid hennes sida under många och långa år. — Vill du komma hit! — Halft öfverraskad af tonfallet gick tjänarinnan till sängen, och matmodern tog hennes starka, arbetsvana hand mellan sina båda. — Jag kan ju lita på dig? Ett par tårfulla ögon riktades mot den sjuka. — Tack, du har jämt varit så snäll och trofast. Därpå gaf hon tjänarinnan en nyckelknippa. — Vill du öppna nedersta skrifbordslådan... ja, den... ser du skrinet där. Ge mig det!

Hon fick skrinet och tog fram därur ett bref, omsorgsfullt försegladt, som hon gaf tjänarinnan, sedan hon dock först länge med djupa, klara ögon betraktat detsamma. — När jag gått bort, skall du lämna det här till honom, hvars namn du ser där. Vill du lofva mig det?

Tjänarinnan tog brevet, men det var med ångest och sorg hon därefter såg på matmodern. Det hade ändå varit santt, hvad hon anade för länge sedan! Det hade varit något mellan de båda, hennes fru och den ståtliga, bleke herrn med det förnäma utseendet. Och detta hade hennes stackars fru burit på i sin stora ensamhet, gått här i ödsligheten och älskat en som hon aldrig fått. Åh, hvad det måtte ha varit förfärligt! — Så förskräckligt svårt, frun... Läpparna darrade i smärta. — Nej — ett dämpadt skimmer syntes i de bruna ögonen. — Men tyst, nu orkar jag inte tala mer. Åter sökte hennes hand tjänarinnans. — Säkert hör du, säkert!

— Ja, det lofvar jag.

Det blef tyst och stilla i rummet, när tjänarinnan gått ut. Nu syntes det också mycket bra, hur tård och trött den sjuka var. Ögonen hade hon slutit och knappt något tydde på, att hon hörde de levande till, när om en stund en lång, elegant man med försiktiga steg trädde in. Men han föreföll dock ganska oberörd, ända tills han stod tätt invid sängen och med öm röst frågade sin hustru, hur hon befann sig.

— Rätt bra, jag har inga plågor. Orden åtföljdes af ett litet fint, tacksamt leende.

— Nå, det låter höra sig.

Man behöfde ej vara så synnerligen skarpsynt för att se, att denne man just inte hörde hemma i ett sjukrum. Det såg till och med ut, som hade han svårt för att finna ord. Kanske det var för att hjälpa honom i det hänseendet som hustrun med intresse i stämman frågade honom, om han hade haft trefligt kvällen förut.

Nu for ett tillfredsställt drag öfver hans vackra, behagliga ansikte. — Mycket, chérie, tillställningen var charmant — synd att inte du kunde vara med.

— Höll du tal?

— Ja, för skandinavisk sammanhållning. Han skratade lätt. — Du skulle säkert ha varit belåten — jag var bestämdt en lika så god entusiast som du. Han klappade hennes hvita, smala hand.

— Förtjänsten är för resten din, min lilla vän.

— Så har jag då gjort en god sak. En stråle af glädje vidgade för en sekund hennes blick.

Mannen såg på sin hustru och kunde ej låta bli att visa sin förundran. Aldrig hade han hört att en människa, som låg och väntade döden, drömde om skandinavism och gladdes öfver den, allra minst en kvinna. Sanningen att säga, så var skandinavismen honom, fast han stod midt upp i lifvet, ganska likgiltig. Men det är ju ett nöje att flyta med på kulturströmmen och gälla för att ha andra än materialistiska intressen.

När han så suttit en stund till, reste han sig för att gå. I detsamma fick han syn på en smal guldkedja, som smög sig om hustruns hals, och innan hon hann hindra det, hade han sett, att en liten medaljong var fästad vid den.

— En medaljong! Hvem kan vara i den? Tonen lät skämtsamt, ty det föll honom i första ögonblicket in, att det möjligen kunde vara hans själf. Men när han kastade en blick på sin hustru, fann han att så alls icke var fallet. Hon hade blifvit helt förändrad. Öfver hela ansiktet, ja, ända ned på halsen hade en skär rod-nad brutit fram, och ögonen hade blifvit nästan svarta. Rösten var dock lugn och kall när hon svarade: — Det gör detsamma.

Han fick en viss myndighet i stämman. — Jag tror det blir intressant, vill du inte tala om hvem du gömmer där?

— Nej.

— Hvem är det, Anna? Som en domare stod han framför henne, kränkt och vredgad var han äfven.

— Det får du inte veta

— Anna, har du hemligheter för mig?

— Ja, — hon tog saken med oändlig ro.

Nu stod han inte att hejda, och på mindre än ett ögonblick hade han medaljongen i sin ägo, brutalt förde han undan hennes händer. En gränslös häpen förbittring bemäktigade sig honom. — Hvad är meningen? Hvarför bär du hans porträtt? Svarta! — Inte ett ljud kom öfver hustruns läppar. — Har det varit något mellan er?... Hvarför svarar du inte?... Har han varit din älskare?

Nu blef det lif i den trötta, eteriska varelsen. — Ah, tror du att han, den finaste och noblaste man som finns, skulle ta sin väns hustru till älskarinna?

— Men någonting har det varit. Vreden öfverveldigade honom igen. — Du ljuger, han har varit din älskare.

Fru Anna reste sig halft upp i sängen och såg hotfullt på mannen. — Tyst, du får inte förolämpa honom...

— Än dig då! Hvad är det för en besynnerlig omtanke du har om honom? — Än ett tag försökte han reta upp sig, fast han kände att orsaken därtill gled undan honom... Detta skall han få svara för...

— Lika gärna kan du ställa solen till ansvar, för att hon skiner på både rättfärdiga och orättfärdiga.

— Vill du kanske säga att endast...

— Jag har älskat honom — det vill jag säga dig nu...

— Och det törs du säga åt mig!

— Ja hvarför skulle jag inte det?

Mannen kände, att hans rättskänsla krympte ihop inför blicken från hustruns stolta och lugna ögon.

— Det gör detsamma nu, ser du... Och nu, när ridån går ned, vill jag du skall få veta, hur pjesen egentligen var. Den har sett ut som en komedi, och du vet, att du varit den, som haft hufvudrollen och spelat bäst. Men för mig har den varit ett drama och det tar visst mest på krafterna att spela med i ett sådant. Därför är jag nu så svag, att jag ej längre orkar gömma något. Hon tystnade och såg uppmärksam på mannen, som med nedböjdt hufvud lyssnade till henne. — Käre vän, inte behöfver du vara ledsen. Din kärlek till mig är död och begravnen för länge sedan, och lifvet kommer dig till mötes rikt och fullt för hvar dag... jag unnar dig det så gärna...

Mannen satt fortfarande kvar i samma ställning, men nu lät han medaljongen glida mellan fingrarna och tyckte fullt upptagen därmed.

— Låt mig få den! Hon sträckte ut handen.

— Nej.

Bougier,
Cathetrar,
Clyso-pomper,
Sköjlkannor, rikhaltigt sortiment.
Lavementrör,
Moderrör,
Omsorgsfull Moderringar,
expedition. Sticksäckben,
Urinbehållare,
Uringlas m. m.

Den nya rikt illustrerade priskuranten å Förbands- och sjukvårdsartiklar sändes franko.

Wilh. Becker,

— Kungl. Hofleverantör. —

5 Malmstorgsgatan 5. STOCKHOLM.

— Så behåll den då. Det bleka ansiktet lystes upp af stilla triumf, när hon tillade: Du förstår väl att hans bild bär jag ändå. Därefter gjorde hon en lätt rörelse med hufvudet. — Nu är jag så trött.

Det var med en underlig känsla, han gick ut ur sjukrummet. Vrede och förödmjukelse, sorg och förundran stredo om hvarandra. Hur kunde detta vara möjligt! Hans hustru, hans öfverlägset stolta och skeptiskt förnäma hustru, som ännu på dödsbädden hade så många af sina egenskaper kvar, hon hade bekant något så famöst. Älskat den andre! Och santt var det nog att ingenting varit dem emellan.

Men nu började han förstå. Ah, hur det klarnade! Det var därifrån hon fått sina intressen. I all sin personliga kyla hade hon haft hängifna tankar och lifsvarm vakenhet för många af tidens stora frågor. Hvarför låg nu t. ex. skandinavism henne så varmt om hjärtat? Därför att den andre var en glödande, nitisk förkämpe för den.

Hur mycket annat var det ej, som hon med förvånande energi och insikt hade satt sig in uti. Och alltid hade hennes intressen följt samma strömfåra som denne mans. Det kunde han nu tydligt erinra sig. För honom hade hon således lefvat. Men besynnerligt var det att han intet förstätt förrän nu. Nå, det var ju inte så godt. Under de senare åren hade de båda sällan sammanträffat, det måtte ha varit någon öfverenskommelse mellan dem. Hon hade ställt om, att han ej bjudits dit, och han hade ju alltid haft något att skylla på, när han ombeds att komma hem till dem. Naturligtvis hade han också älskat henne — det var nog därför han förblifvit ogift. Och så hade de gått som helgon i stället för att... Han försökte le däråt, men hans min förvred, och det hördes något, som liknade en snyftning.

Länge satt han och tänkte, men så tog han resolut medaljongen och läste in den i sin skrifbordslåda. Ett fotografi af en varelse i lätt dräkt, som han i detsamma fick syn på, gaf han en knäpp, så det flög längst in.

* * *

När träden började få sina första gröna blad och gräsmattorna skrudades i ny dräkt, fick fru Anna gå sin längtans mål till mötes. Fåvitska människor, som tycka att det är svårt! Den, som såg det fina, in i döden så ljufva ansiktet med dess hemlighetsfulla leende, den måste säga sig, att lyckligare och trosvissare ser aldrig en jordisk varelse ut. Hvad gör några tiotal af år, fyllda af vanskligheter, när slutet blir så godt!

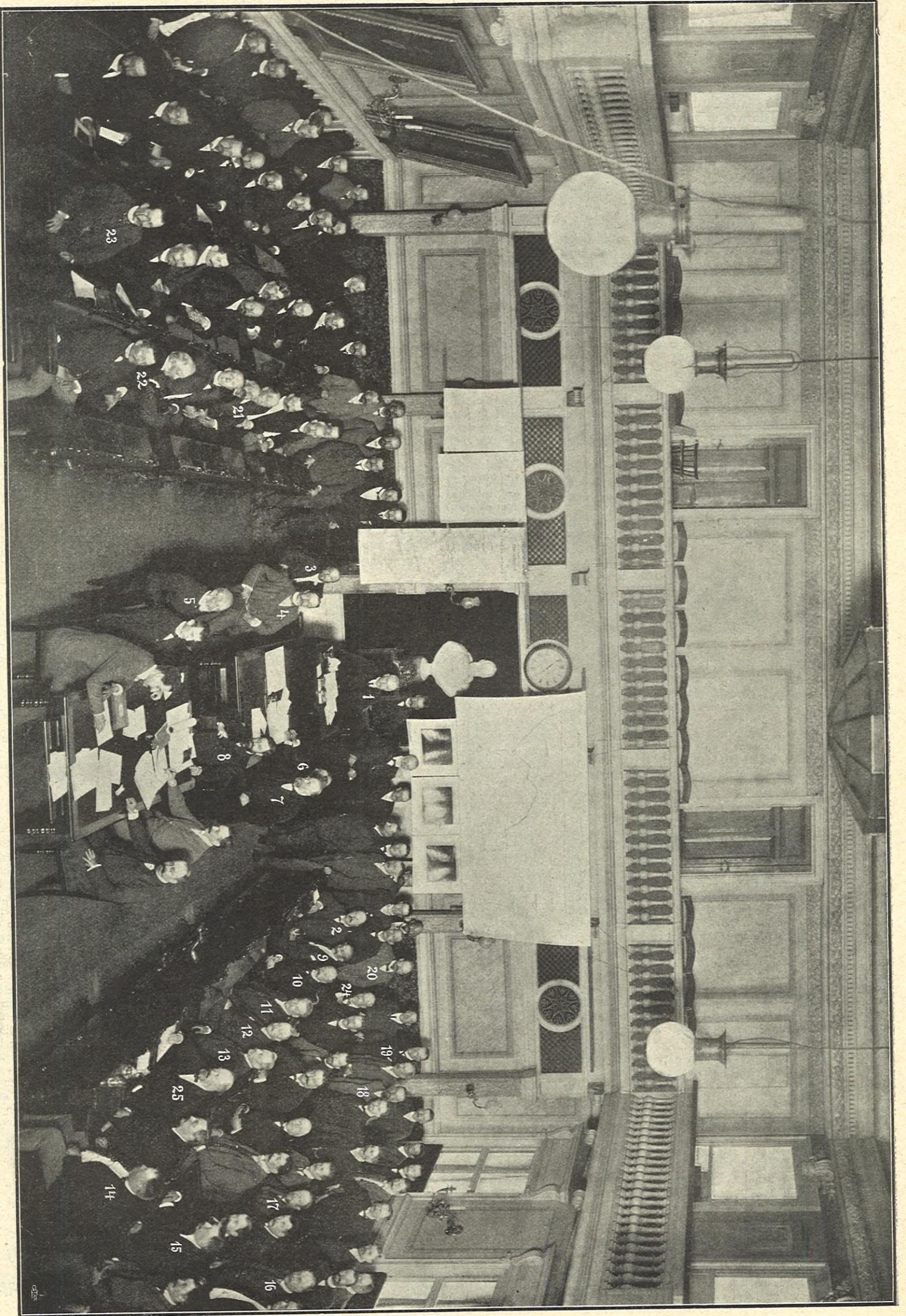
Mannen, som stod och i förundran betraktade henne, som kallats hans hustru, tyckte att han befann sig inför något okänt. Så hade han aldrig sett henne förr. Väl hade en glimt af detta stilla inre jubel någon gång farit öfver henne, men det hade då skett så hastigt. Nu skulle det ligga kvar så länge hon fanns till i denna gestalt. Det är förunderligt, hur lycklig hon ser ut! — Han hade talat högt. — Större kan väl inte hennes glädje bli?

Och som för att pröfva tog han en medaljong, som han höll i handen, och lade dess smala guldkedja om hennes hals och knäppte fast igen spännet. När han sedan såg på henne riktigt uppmärksam, föll honom i tankarna det gamla ordet, som säger, att döden är en vinning, och det slog honom, hur mycken sanning det måtte ligga däri.

CIVILIS.

Glöm ej

Jubileumsfondens sparbössor!

NORDISKA LÄKARKONGRESSEN I ANDRA KAMMARENS SESSIONSAL. FOTO FÖR IDUN AF A. BLOMBERG. 1. PROFESSOR O. MEDIN, STOCKHOLM, KONGRESSENS PRESIDENT. 2. D:R THURE HELISTRÖM, STOCKHOLM, MEDLEM AF KONGRESSBESTYRELSEN. 3. PROFESSOR S. LAACHE, KRISTIANIA, VICE PRESIDENT FÖR NORGE. 4. PROFESSOR C. GRAH, KÖPENHAMN, VICE PRESIDENT FÖR DANMARK. 5. D:R K. HANSEN, BERGEN. 6. PROFESSOR H. HOLSTI, HELSINGFORS, VICE PRESIDENT FÖR FINLAND. 7. PROFESSOR S. E. HENSCHEN, STOCKHOLM, VICE PRESIDENT FÖR SVERIGE. 8. D:R HUGO KÖSTER, GÖTEBORG, KONGRESSENS GENERALSEKRETERARE. 9. PROFESSOR ISRAEL ROSENTHAL, KÖPENHAMN. 10. D:R H. J. VETTESEN, KRISTIANIA. 11. DOCENTEN R. SEEVERS, HELSINGFORS. 12. PROFESSOR K. FABER, KÖPENHAMN. 13. PROFESSOR W. PIPPING, HELSINGFORS. 14. PROFESSOR J. G. EDGREN, STOCKHOLM. 15. DOCENTEN O. SCHAUMAN, HELSINGFORS. 16. PROFESSOR J. WÆRN, STOCKHOLM. 17. PROFESSOR S. JOLIN, STOCKHOLM. 18. D:R B. H. SANTESSON, STOCKHOLM. 19. D:R C. E. WALLER, HÅLAHULT. 20. PROFESSOR CH. SAUGMAN, VEJLE. 21. D:R KR. THUE, KRISTIANIA. 22. D:R J. MYGGE, KÖPENHAMN. 23. DOCENTEN A. CIOPATTI, HELSINGFORS. 24. D:R A. FLÖJSTRUP, KÖPENHAMN. 25. D:R O. SUNDELIVS, ÖREBRÖ.

**NORDISKA
LÄKARKONGRESSEN,**

som pågick härstades under loppet af förra veckan och hvarifrån vi då meddelade porträtten af bestyrelsens män, blef en i allo lyckad konferens, dels genom sin rent vetenskapliga innebörd och dels genom den förträfflighet i anordningarna, som bestyrelsen så väl förstod att utveckla och som gaf en alltigenom fin och kordial prägel åt kongressdagarna.

Vi meddela här en intressant gruppbild från förhandlingarna i andra kammarens sessionssal, hvarjämte vi äfven bjuda en bild af kongressens damer, tagen under deras utflykt till Drottningholm — en utflykt som kongressens kvinnliga element företog för att förströ sig i hufvudstadens vackra omgifningar, medan deras män ägnade sig åt allvarliga vetenskapliga diskussioner.

FRÅN LÄKARKONGRESSEN I STOCKHOLM. LÄKARFRUARNAS UTFÄRD TILL DROTTNINGHOLM.
A. BLOMBERG FOTO.

KATASTROFEN VID LIAOJANG.

EN NY SIDA i världshistoriens häfder är sedan några dagar fylld med den gripande texten om mongolers och slavers förbittrade sammandrabbning vid en punkt, där ryssarne

ligen såg världens starkaste militärmakt, har lidit ett afbräck i denna sin prestige, som den utanför stående kritiken för några månader sedan knappt skulle ha räknat för möjligt.

i det längsta hoppats kunna hålla stånd mot japanernas framvältande bataljoner. Liao-jang i Mandschuriet har fallit i japanernas händer och Kuropatkin har drifvits tillbaka.

Efter drabbningarna vid Jalufloten och vid Vafangu, stormningen af Kintschau och raden af sedan följande strider af relativt underordnad betydelse har nu den med sådan spänning motsedda hufvudbataljen levererats, och — vare sig slutresultatet är klart redan nu eller låter vänta på sig ännu några dagar — gifvit sin bekräftelse på de beräkningar, som man på grund af allt det föregående kunnat anställa. "Den uppgående solens" banér firar sin stora triumf, sitt inträde bland världsmakterna, och det själfhärskardöme, i hvilket man helt ny-

FRÅN STRIDERNA I MANDSCHURIET ETT RYSKT BATTERI, FRÅN TRE SIDOR BESKJUTET AF JAPANERNA.

ÖFVERLÄRAREN D:R FRITHIOF EWERLÖF PÅ 60-ÅRS DAGEN DEN 3 DENNES.

UR DAGSKRÖNIKAN.

EN HYLLNING. Öfverläraren vid Kungsholms folkskola, fil. d:r *Frithiof Ewerlöf*, fyllde i söndags 60 år och kunde samtidigt fira sitt 30-års-jubileum som chef för nämnda skola.

Af denna anledning blef han på bemärkelsedagen föremål för en lika vacker som hjärtlig hyllning från lärarpersonalen samt från barnen från skolans högsta afdelningar. De uppvaktande samlades i nya skolhuset vid Mariebergsgatan, där lärare och lärarinnor togo plats i kollegiesalen, medan flickorna och gossarne ordnades på led i förstugan och trappan, gossarne försedda med flaggor.

D:r Ewerlöf med familj hämtades nu af en deputation och mottogs först af barnen med sånger och lefverop. Vid inträdet i kollegiesalen öfverräcktes af skolans lärarinnor buketter af rosor till d:r och fru Ewerlöf. Så framförde läraren John Olsson i ett varmhjärtadt, stämmningsfullt tal kårens hyllning och lyckönskan. Läraren Ax. K. Blomqvist öfverlämnade därpå till jubilaren en bland lärarpersonalen insamlad penningssumma jämte en adress, som gaf uttryck åt lärarkårens vördnad för jubilaren. Penningbeloppet, 1,000 kronor, afsåg att bilda en fond med d:r Ewerlöfs namn, och skulle han disponera fonden till gagn för fattiga barn vid Kungsholms folkskola.

Det porträtt af d:r Ewerlöf, vi här meddela, är taget af en amatör på jubileumsdagen och godhetsfullt ställt till Iduns disposition.

VÅR FÖRSTA MOTORBÅTSTÄFLING. De numera i allt allmänare bruk komna motorbåtarne, automobilernas konkurrenter till sjö, hade i söndags en af sina stora dagar under ett idealväder för allt hvad idrott och friluftslif hette.

Vårt lands första motorbåtstävling, anordnad af Svenska automobilklubben, försiggick då ute vid Rindöbaden. Ej mindre än 41 båtar täflade, och striden, som stod skarp, ådagalade till full evidens, att den svenska motorbåtindustrien är stadd i en löftesgivande utveckling. I första klassens täflan eröfrades första priset af Sjöexpressmotorbolaget, vår konkurrenskraftigaste motorbåtsfirma härstädes, i andra klassens täflan hemfördes första priset af bankdirektören, Carl Ad. Carlsson, i tredje klassens täflan var det direktör Hjalmar Tornblad, som afgick med högsta segerpriset, och i fjärde klassens täflan slutligen, hvilken omfattade yrkesbåtar, togs första priset af Rudéns motorbåtvarf.

MED ANLEDNING af den i nr 34 af Idun införda notisen om Risbergiska skolans nya hus i Örebro, hvari nämndes, att såväl denna läroanstalt som Fernanderska skolans elever skulle inflytta dit den 31 augusti, har red. från Risbergiska skolans föreståndarinna, fröken Amalia Lundgren, mottagit en skrivelse, i hvilken hon förklarar, att den i notisen uppgifna »sammanslagningen af Örebro flickskolor ej är ifrågasatt», utan att Risbergiska skolan, »under sitt gamla namn och sin förra ledning kommer att fortsätta sin verksamhet i den af staden uppförda och för skolans räkning hyrda nya flickskolebyggnaden.»

Att de i Idun förekommande uppgifterna, som samtidigt med fotografien af skolhuset tillsändes oss från fotografen hr A. Barr, ej voro alldeles gripna ur luften, framgår dock af en ny skrivelse till oss från hr B., som svar på ett spörsmål från redaktionen. Hr B. säger däri bland annat:

»Sammanslagningen af de båda skolorna har hela tiden under den nya byggnadens uppförande varit ifrågasatt. På försommaren, då de båda skolorna hade sin examen, var äfven så sagdt. — — — På nya skolhuset står ock nu med stora bokstäfver: »Läroverket för flickor.»

Till yttermera visso hänvisar hr B. till läroverkets annonser i Örebro tidningar, hvilka tillkännagifvanden ha till rubrik: »Nya elementarskolan, läroverk för flickor», och äro undertecknade af fröken Ottilia Fernander och lektor Harald Borg. Något tillkännagifvande genom annons eller annorledes i stadens tidningar från fröken Lundgren har vår sagesman däremot ej sett.

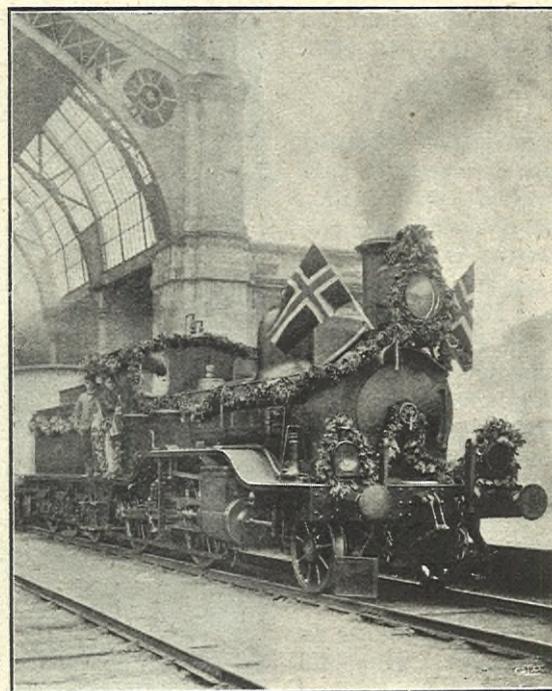
Notisens formulering tyckes sålunda från början haft skäl för sig, äfven om ändrade förhållanden sedan inträdt och nödvändiggjort uppgifternas justering.

FRÅN SÖNDAGENS FOTBOLLSTÄFLING MELLAN SVENSKAR OCH ENGELSMÄN I IDROTTPARKEN.

DE ENGELSKA FOTBOLLSPELARE, som under den gångna veckan gästade vårt land och hvilkas besök i idrottskreter mottagits med så stort intresse, hade i söndags en verkligt storartad sluttäflan med ett utvaldt lag svenska fotbollspelare och inför en publik, som uppgick till flere tusen personer och helt fyllde Idrottsparkens åskådarplatser. Dånande jubelrop och handklappningar hälsade engelsmännens prestationer. Deras färdighet visade sig också hart när öfvervinnelig, och endast en gång förunnades det de våra att vinna seger. Vi meddela här invid en bild från den synnerligen spännande täflingen.

ETT NORSKT järnvägsjubileum. Den 1 dennes hade precis 56 år förlutit sedan den norska stambanan öppnades för trafik. I Kristiania och utefter linien firades dagen med festligheter, och alla stambanans stationshus voro flaggsmäckade. Som en erinran om

NORSKA STAMBANANS 50-ÅRSJUBILEUM. ETT FESTSMYCKADT JUBILEUMSTÅG.

denna vårt broderlands märkesdag i kommunikationsväsendets historia meddela vi en bild af ett af de festligt prydda lokomotiven i Östbangårdens stationshall.

GUSTAV ESMANN, den danske teaterförfattaren och novellisten, hvars dramatiska diktning äfven är mycket känd och skattad hos vår publik, anträffades i söndags död på ett af Köpenhamns hotell med ett skottsår i nacken. I rummet bredvid anträffades hans fästmö, Karin Hammerich, svårt sårad och döende, med en revolver bredvid sig, hvilket gaf vid handen, att fröken Hammerich först skjutit Esmann, sedan sig själf.

GUSTAV ESMANN.

Den afidne var en fin och skarp stilist, hvilken egenskap kom honom väl till pass i hans dramatiska diktning, där figurerna voro gifna med hvass liniering och med ofta blixtrande kvickhet i repliken.

Bland hans mest kända sceniska verk äro »Den kjære Familie», »Magdalena», »I asylet», »I Provinsen» och »Det gamle hjem», af hvilka de tre förstnämnda och den sista spelats i Stockholm. Esmann var äfven en flitig journalist, synnerligast på teaterkritikens område.

EN RESTAURERAD KYRKA. Nyligen invigdes Grythyttedens kyrka efter företagen restaurering. Ritningarna till de nu gjorda ändringarna hafva utarbetats af arkitekten Lallerstedt, och torde kyrkan i sin nya skrud kunna räknas till de vackraste i landsorten.

Templet byggdes på 1500-talet, och vid det nu företagna restaureringsarbetet kommo i dagen målningar och skulpturarbeten af högt värde, hvilka gamla fynd nästan oförändrade bibehållits.

Vi meddela här invid några bilder från det stämmningsfulla gamla templet.

FRÅN SÖNDAGENS MOTORBÅTSTÄFLING VID WAXHOLM. START VID RINDÖBADEN.

För korpulenta personer.

Sändes mot postförskott eller efterkraf öfver hela Norden.

Fields reduktions- (afmagrings) kur, af läkare garanterad absolut ofarlig, i satser, tillräckliga för en tre veckors kur. Med hvarje sats följer en broschyr, innehållande nödiga råd och upplysningar. Pris per sats 20 kr. Rekvireras hos

Fields General-Depôt för Norden,

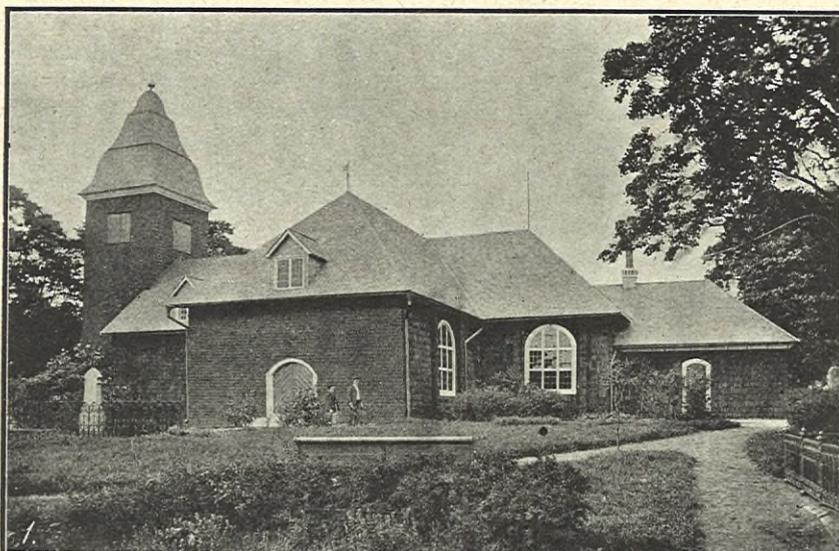
(Walfrid Swenson), Grefturegatan 64, Stockholm.

ANNIE BESANT.

ÅNYO GÄSTAS Skandinavien af den märkliga kvinna. hvars bild Iduns läsarinna finna här nedan. Det är nu tredje gången mrs Annie Besant är på besök här. Hennes båda föregående turnéer i Sverige inträffade 1894 och 1898.

Som den teosofiska rörelsens andliga ledarinna intager Annie Besant en plats bland vår samtids märkligaste kvinnor, och hon är dessutom för en hvar, som känner gången af hennes utveckling till hvad hon nu är, äfven en af samtidens intressantaste personligheter.

Med sin egentliga teosofiska verksamhet har Annie Besant på de senare åren förenat en annan uppgift, som för henne är ej mindre kräfvande och betydelsefull. Den äsyftar nämligen ingenting mer eller mindre än det gamla Indiens återuppväckande ur dess tusenåriga dvala. I Benares har hon under samverkan af

gåtan. — Du var ett litet ferieborn. Se'n tog jag ej ögonen från dig, så länge jag än kunde se en skynt af din ljusa kjol. Det sista jag såg var, hur du kilade om knuten till den täcka bostaden, tätt med sjön. En vänlig, ung flicka hade tagit din hand i sin. Det regnade stridt, och ni hade så brådt. Men jag hann dock se, hur hon böjde sig ned och sade något vänligt till dig, flickan, och hur du gaf ett strålände leende till svar. — Det var så litet och hvitt och vemodigt ditt ansikte, men du kunde le, att det blef som sol. — Jag får ej det leendet ur mina tankar, ej hela din lilla, spåda gestalt och ditt skygga väsen. Jag följde dig inom dörren till ditt sommarhem, och jag kan följa dig alltjämt. Jag såg, hur du stod där inom dörren, så undrande och skygg. Men efter den första pröfvande blick, som riktats på dig från henne, som skulle blifva din "sommarmor", kände du, hur en arm slöt sig om

GRYTHYTEHEDS NYRESTAURERADE KYRKA. 1. KYRKANS YTTRE. 2. MIDTSKEPPET OCH KORET. 3. ORGELLÄKTAREN. A. MICHELSON FOTO.

meningsfränder upprättat en högskola, där hinduiska ynglingar åtnjuta undervisning ej blott i västerlandets vetenskaper, utan äfven i hinduismens uråldriga filosofi, för hvars återupplifvande hon med sina insikter i sanskritspråket och sin förtrogenhet med det österländska tänkandet uträttat mera än någon annan. Genom att hos de unga hinduerna förena österländskt och västerländskt vetande hoppas hon nu att kunna fostra dem till det gamla indiska kulturfolkets återupprättare och andliga befriare. I skolan undervisas f. n. omkring 600 hinduynglingar. Det är emellertid mrs B:s mening att i den närmaste framtiden upprätta en liknande skola äfven för unga hinduflickor.

Det kan måhända för Iduns läsarinna vara af intresse att veta, att en dam ur den högsta svenska aristokratien, grefvinnan Constance Wachtmeister, änka efter framlidne utrikesministern greve Axel Wachtmeister, lämnade mrs Besant ett verksamt stöd vid grundandet af hennes "College" i Benares.

Det i föregående antydda syftet med denna skola fann ett uttryck i bl. a. det föredrag, som mrs Besant i december 1903 höll i Adjar inför 4 å 5,000 hinduer om "Teosofiens värde för Indien", däri hon just betonade vikten för hinduerna att lära känna och tillägna sig insikt äfven i österländskt vetande och västerländsk kultur och därmed förena kunskapen om sin egen fornåldriga civilisation.

Mrs Besant har utvecklat en outtröttlig verksamhet som skriftställarinna och föreläsarinna. Ett stort antal af hennes böcker finns öfverslyttadt till vårt språk. Hennes skrifter fångsla lika mycket genom stilens skönhet som genom innehållets upphöjda art.

Som föreläsarinna står Annie Besant f. n. på höjden af sitt rykte. Hennes föreläsningar i London ha varit besökta af ända till 3,000 personer och vid en stor teosofisk kongress i Amsterdam i juni d. å. åhördes hennes föreläsningar af tusentals personer.

Den skandinaviska turné, mrs B. f. n. företager, omfattar Köpenhamn, Göteborg, Kristiania, Stockholm och Lund. I Stockholm föreläser hon lördagen den 10 sept. öfver "The new Psychology" och måndagen den 12 öfver "The search for God."

L—R.

FERIEBARN

LILLA BARN, hur min håg blef varm för dig! Jag såg dig gå omkring på den lilla ångbåten med ögonen lysande af undran och förväntan, då vi närmade oss den brygga, där du skulle i land.

Du såg så ensam och värnlös ut och din kjol var slitet och fläckad. Hur kom det sig, att du var ensam ute så långt borta, och hvad betydde den lilla blågula rosett, som du bar på din kapp? — Så löstes mig

dig och hörde ett: "Välkommen, lilla barn!" Och strax var leendet öfver ditt ansikte igen. De äro så vänliga och snälla alla, men du går där ändå så stilla och tyst bland alla de stora. Svartklädda äro de ock alla — där är sorg i huset. Det dämpar.

Men så kom du ut ensam. Först stod du där alldeles stilla på verandan och bara såg utöfver sjön och skogen och allt det vackra, som du halft omedvetet uppfattade. Längre kunde du dock ej bli stilla. Det bar af, så fort de små benen buro dig; in i skogen där närmast, ned till sjöstranden, till båtbyggnaden och badstället. — En af de stora hade följt dig nyss och sagt, att du skulle få vara alldeles hemma öfver allt här. — Du hade gått där och hört — nu först grep det dig med makt, hvad det innebar. — Du, du skulle få ro i den där lilla, vackra båten, du skulle få tumla i gräset och ligga i hängmattan och plaska i sjön hvarenda dag — många, många dagar. —

Nej, det gick inte att vara stilla och värdig inför en så svindlande fröjd. — Du kom rusande in, som en liten hvirvelvind, med allt solskenet fångadt in i ögonen. — "Tant, är det riktig, riktig sanning?" ropade du på långt håll emot den svartklädda dam, som tagit emot dig. "Hvad, barn?" Du gjorde en nick mot en ung flicka invid och svarade: "Hon sa', att jag ska få vara alldeles som din egen flicka i sommar och rå om alltihopa." "Det är sanning, liten vän". Och du blef kysst, så öfvertygande och varmt.

Ett par sommarmånader ha gått sedan dessa rader skrefvos. Jag har sett dig, lilla ferieborn, många gånger under dem och alltid med lika stor glädje. Du har varit min lilla solstråle, fast jag endast helt kort och flyktigt sett dig. Hur skall du ej ha varit detta i än högre grad för dem, som ägt dig hos sig? Och jag har sett, du varit så. — Blicken blef så varm alltjämt, då den föll på dig, och alla ville ha dig med. —

Det var ej under, att din kind blef så rund och din blick så glad och frimodig. —

När jag just nyss såg dig på båten igen, nu på återväg till ditt Stockholm, var du blifven en helt ny liten tös. Du satt där så trygg nu, och ögonen logo. — Och hur kunde du annat? — Det var ju en så härlig värld, du gjort bekantskap med, och nu skulle du hem till mor och berätta allt underbart. — Hon kunde väl se själf också — ny klädning och ny kapp och fulla bröstet med blommor! Och så en stor påse

ANNIE BESANT.

Förnämsta tvättmedel

äro och förblifva dock vid finare tvätt

HYLINS

Ekonomi-Tvål

och vid gröfre tvätt (byk)

HYLINS

Prima Tvätt-Tvål

karameller! Bara nu tåget ville gå fort se'n, så att inte blommorna vissnade, och karamellerna blefvo slut!

I andanom såg jag er alla, små ferieborn, som tillsammans med min lilla solstråle nu vända åter till städerna. — Jag såg er jublande storma till mors och fars möte, och jag såg modersögon tåras i glädje öfver liten älsklings runda kinder och glänsande ögon. Det var, som om solskenet från ängarne och bergen och skogens susning följt er hem, in i de trånga rummen. — Där blef med ens så högt och ljusst — så högtidsstämdt. —

Vid den synen blef hjärtat mig så fullt af glädje och tack. Jag ville få tacka alla goda, snälla människor i världen, dessa särskildt, som gifva sig ut i kärlek till de små. Från alla småttingar, som i sommar fått åtnjuta kärlek och vård af främlingar, ville jag få säga tack. Jag kände, hur de ville tacka och ej kunde. — Jag kände ock, hur de bådo: "Låt oss komma åter!"

Nej, de bedja ej ens — de tro det.
Och de få nog.

OLLE.

NATAN BRUNS HISTORIA. BERÄTTELSE AF SIGRID HAMPUSDOTTER.

(Forts. fr. föreg. nr.)

DET VAR så mycket annat som Birger Eskilsson varit med om att nyskapa hos Natan, oftast helt omedvetet. Han hade väckt Natans själfkänsla och det tog sig uttryck i större arbetslust och en viss manlig säkerhet, som gjorde intryck på kamraterna. Kanske också i en vaknande önskan om att kunna omsätta sin arbetsförmåga i ett rikare lif än studentens.

Natan låg under tentamen i januari. Han hade varit hemma hos fadern-godsägaren under jul. Far var numer så undfallande mot sin gosse. De kunde ha rätt trefligt, när de om kvällarna sutto tillsammans vid den i hemmet oundvikliga punschbrickan och diskuterade dagens frågor. Godsägare Brun kände sig då knappast såsom far till den unge mannen midt öfver bordet där, tyckte snarare, att han var en ung vän, som kom med nyheter utifrån världen. I och med detta försvann den tryckande känslan af det heliga, faderliga ansvaret och godsägarens plockade i stället fram den godmodiga, fantasirika och älskvärda Andreas Brun, hvilken så helt kunde uppslukas af *fadern*.

Så förflöt julen, d. v. s. de fjorton dagarna i lugn och trefnad för Natan. Han låg vaken där hemma ibland om natten och undrade öfver orsaken till, att hans far inte gift om sig, och kom till den slutsatsen, att det snarare var den vecka obeslutsamhet, som han kände igen från sig själf, än en allt förintande hängifvenhet för modern, som kommit fadern att förbli änkring. Och Natan kände sig nöjd att allt stod som förr, när han jul och sommar kom hem för någon tid.

Nu hade han rest till Uppsala för att läsa. Tentamen hade fördröjts allt för länge. Han tog sig en skidtur då och då för att hålla humöret och krafterna friska.

Det var under en sådan färd med några kamrater, som han en dag blef presenterad för Barbro Höjer i en backe vid Eklundshof. Den flickan tyckte han strax bra om. Hon log så vackert, och söt var hon också efter sin skidtur, röd och hvit och frisk. Detta konstaterade Natan efter en kvarts samvaro och efter en half timme åkte han och lilla Barbro hand i hand utför backarna.

På hemvägen fick han veta af kamraterna, att hon var dotter till en f. d. rådmann, bodde vid Ågatan och var oförlovad och nyss kommen till staden. Tjuguet år gammal, *trodde* man.

Men Natan läste på tentamen och hade inte tid att åka skidor med flickor just nu. Men med Birger måste han vara tillsammans. Det friskade upp som ett hafsbad.

En kväll gingo de hem från "Gästis", där de hört musik och pratat vid glaset. Det med glaset har sin särskilda historia i en universitetstad. Folk utanför staden tror att där "sups", och alla rättsinniga mödrar anse sig ha skal att bedja vår Herre om skydd för gossen, som de sända dit. Men gossarna själfva, de le åt sägnen om det "förfärliga supandet" i Uppsala. De le, när de taga första glaset, de le när sången skallar genom rummet och alla skålar tömmas i botten, de le, när de hjälpa hvarandra hem till porten om natten — de le, när de om morgonen se hvarandra åter och säga: "Jag var visst litet 'på kulan' i går kväll? Tack ska du ha för hjälpen!"

Det sups alltså? Ja, men med ungdom, med sång, med illusion att lifvet är en fest!

Icke så som på landsbygden eller i småstäderna eller på de stora restaurangerna i huvudstaden, icke för att döda tiden eller för att skryta med mynt, icke för att släcka osläcklig spritörst eller för att väcka lustar! Därför anse heller icke de unga männen hvarandra förlorade, när de mötts druckna, därför stannar det så ofta för den unge studenten vid ett första rus, som aldrig följs af andra. — Så där brukade Birger Eskilsson försvara dryckesvanan hos sig och sina vänner. Och hans ingenium tycktes behöfva några glas af det starka och söta för att nå sin kulmen. Han var icke drucken, men hans ögon voro glänsande, håret flammade och hans ord blefvo elektriserande. I en sådan stund var det, han fick sitt namn.

Men Natan kunde inte dricka med illusion att lifvet är en fest. Först var det honom motbudande med de druckna kamraterna, när han märkte, hur de förrådade sina svaga sidor under ruset. Sen tyckte han, att det var behagligt att känna sig behärska situationen, när de andra blefvo heta och bråkiga, behagligt att vakna utan hufvudvärk. Därför drack han obetydligt, men demonstrerade aldrig för sin åsikt. Det satte de andra värde på, ty det är obehagligt att erkänna, att man har orätt, obehagligt att vara den okloke inför en klok, obehagligt att vara den druckne inför en nykter.

När Birger och Natan denna kväll vandrade hem från stadshotellet genom de tysta gatorna, mötte de på trottoaren några flickor, som inte gingo ur vägen, utan stötte emot dem. Natan vek af ut på gatan, men strax efter kände han en hand stickas under sin arm och ett flickhufvud läggas mot sin axel. Birger höll en af de andra flickorna om skuldran, det såg Natan i det halfva ljuset från cigarrbodens fönster. Han sade ingenting, och Natan fick en känsla af att det var en komplott. Han såg ner på flickan bredvid sig och mötte ett par djärfva och skälmska ögon i dunklet. "Hvad är det?" frågade Natan flickan, halft ond, halft skrattande. "Åh, hör du", sade hon och fnissade, "de ä' ju Lisen!" Men han drog sig undan hennes arm. Då ropade hon till Birger och den andra flickan: "Nej, hör du, Flamman,

det där gick inte!" — Natan var underligt berörd och förvirrad och kände sig plötsligt illamående. Han trodde det var den falska tonen i hennes simpla röst och tänkte på, hur tarfligt det kunde vara, allt det, som en sådan flicka bjöd ut. Han skulle väl knappast kunna tala så, att hon förstod. Men kanske behöfdes det inte?! — "Nej, godnatt på dig, Birger", ropade han plötsligt, vände om och gick. Han tyckte demonstrationen var tydlig nog, men hörde flickans steg efter sig en stund. Natan sof oroligt om natten, och tyckte i drömmen, att Flamman satt med en flicka på knäet och skrattade och vinkade åt honom att komma. Men mest var han ond, därför att Birger trott, att han kunde öfverrumplas som en skolpojke.

Natan tenterade i början af mars och det gick så bra, att det sporrade honom att genast börja ett nytt ämne. Men det blef snart inte mycket läsning af, ty Natan Brun blef upptagen af helt andra saker. Han började nämligen intressera sig för den mörkögda Barbro Höjer, fastän han knappast ville tillstå det för sig själf, ännu mindre för kamraterna och framför allt inte för Birger. De två hade alltför ofta hånat familjeflickornas dygdiga kast. De hade skrattat åt stadens mödrar, som lade ut sina krokas, och åt de tokiga flickornas tusen försök att tjusa. Ty hur ljust är det icke att känna sig som det efterträdda och likväl så oåtkomliga målet för många önskningar! Och nu var han själf fast för en af dessa små familjeflickor. Han hade sådan tur att träffa Barbro öfverallt, och innan någon i kamratkretsen ens visste, att han kände henne närmare, hade Natan redan blifvit så intim med familjen, att han lånade flickebarnet böcker, som han själf bar dit, hvilket åter föranledde den musikaliske gamle rådmannen att be om att få låna "Lindblads sånger", hvilka Natan olyckligtvis ägde bland sin mors kvarlätenhet. Så var då han, som så länge lefvat ett fritt ungarliv, snärjd i familjelivets maskor. Men mest fångad var han väl genom unga Barbros ögon och lugna, kloka samtal.

Han fann det ju trefligast att träffa henne ute, ty han kände sig litet osäker i det prudentliga rådmanshemmet, men å andra sidan ville han gärna undvika kamraternas insinuationer, och de skulle ovillkorligen komma, så snart det blef bekant att han gick med fröken Höjer.

Hur bekymmersamt kan icke en ung man ha det under sådana förhållanden! Natans tid uppslukades genom flanerande på olika gator under olika tider af dagen i akt och mening att få reda på flickans vägar. Hans intelligens förbrukades på uppfinnandet af anledningar att besöka henne eller att få samtala med henne. Och under allt detta höll en viss blyghet honom tillbaka, så att han många gånger förnekade sig möjligheten att få råka henne och sedan våddades i flere dagar öfver sin dåraktiga hänsynsfullhet.

Om Natan under dessa omständigheter låtit Flamman vara litet mera tillsammans med sig, så hade denne ögonblickligen konstaterat "total förälskelse" och med sin djupare och mera pröfvade erfarenhet genast gifvit Natan en kallusch i form af varning mot "familjemödrar och deras onda anslag mot unga, rika jurister". Men saken var den, att Natan ju "läste på tentamen", och Flamman, som ingenting miss-tänkte, höll sig på afstånd för att ej störa.

Natan kände ingen blyghet öfver sina lögner. Konvensansen uppställer i alla fall så otaliga hinder, resonerade han, för den som önskar vara tillsammans med en flicka på något annat ställe än en bal, så att det kan vara mansarbete att öfvervinna den! Några flere svårigheter ville och orkade han ej skapa åt sig. Och så bedrog han Flamman.

För resten erkände han sig visst inte förälskad. Det var bara det, att hon var litet barnsligare och okunnigare än han i somliga fall, och det var så lustigt att märka, hur hon såg upp till honom, trodde på hans ord och ville lära allt möjligt. Bakom den stela, konventionella tonen i rådmanshemmet bodde en varm familjeömheter, som hållit Barbro och hennes yngre syster vid frisk omedelbarhet. Det var en naiv uppriktighet och en okonstlad värme hos Barbro, som icke kunde döljas bakom hennes välupfostrade sätt att vara, och det var detta, som Natan snart upptäckte och sedan tog fasta på. De hoppade öfver en första samvaros intetsägande period och kommo hvarandra nästan strax nära genom ett gemensamt intresse: litteratur. Natan lånade henne böcker — han hade läst allt, som hon ägde — de resonerade, de disputerade. Ty Barbro hade sin 21-åriga mening, som var ganska bestämd, därför att hon alltid sett och uppfattat allt på samma sätt som sin familj, och som familjen bestod af fyra personer, så ansåg hon sina åsikter fyrdubbelt starkare och antagligare än andras. Men allt detta med ett leende och en solig retsamhet, som sporrade Natan att tala sig varm för sin mening. De kommo till och med att tala om religion, men där var Barbro inte beredd till försvar. Hon tyckte att Natans samtal var så klokt så förståndsmässigt och hans ord förföljde henne, men hon var rädd och undvek ämnet. Barbro gick hvarje söndag i kyrkan med sin far och mor. Natan visste det och tyckte att söndagsförmiddagarna voro afskyvärdt tråkiga och meningslösa.

Tiden gick och man var i april, när Natan fick veta, att rådmän Höjer och hans familj skulle resa till sitt landställe inom en vecka. Då tänkte Natan efter, att det egentligen var bara några få gånger han träffat Barbro under de två månaderna. Men han tyckte, att de känt hvarandra under många år. — Sista gången de möttes, innan hon reste, voro de omotiveradt glada båda, och Barbro trodde att de skulle träffas i höst. Natan ville be om att få skriva, men tänkte, att det gick väl inte an. Han var tämligen ovan vid flickumgänge och utmärkte sig icke för synnerlig djärfheter i sitt förhållande till dem.

Så reste Barbro, och Natan kom åter till Flamman och de andra kamraterna med sin icke fullgjorda tentamen och en retlighet i lynnet, som väckte deras förundran. Birger Eskilson hade till och med sina allvarliga och hemliga farhågor, ty Natan hade blifvit världsfråktande och hänfull i sin samtalston. Och han gick omkring och "skräpade" i stället för att sitta på sitt rum och läsa som förr.

Sommaren kom och Natan reste hem. Han var förändrad, tyckte godsägare Brun, ty han ville ha umgänge och ombyte. Han reste på slätterkalas och middagar i trakten, och folk tyckte, att Natan Brun blifvit treflig. Men inom sig bar han på en ständig oro, som gjorde honom omöjlig till arbete och omöjlig till hvila. Han magrade och blef nervös. Och i slutet af augusti var han åter i Uppsala.

Där var dödande tråkigt och kamraterna, som voro där, hade blifvit "sommardumma" som han själf. Men så de sista dagarna af månaden kom då Birger, glad och frisk från sin kära västkust. Natan undrade, om Birger upplevat något den sommaren, ty han spelade mer trolskt och bindande vekt än förr. Eller var det Natans eget inre, som blifvit mer lättupprördt? Det plågade honom med sitt skyhöga upptornande af känslövägar, som ville kväva och brista ut i tårar. — Nej, Natan tog icke miste. Det var en bitter ton också i Birgers melodier, och det satiriska och litet stickande, som kunde ligga i Birgers ton, blef pointeradt. Men Natan hade nog med sitt

eget och visste att i fall som detta kunde man icke taga utan att gifva. Och han — *hade* ju intet!

En kväll i början af september hade Natan suttit och läst i många timmar. Han steg upp och kastade boken halft i vrede, ty han var trött på den. Alla böcker handlade nu för tiden om kärlek och olyckliga äktenskap, tänkte han, omotiveradt förargad. Han släckte lampan och öppnade fönstret. Det var ljumt ute och en dröjande dager på himlen. Kastanjebladen i trädgården risslade sakta i vinden. De stora träden kastade sin skugga, mörk och hemlighetsfull öfver sandplanen, och det var så betagande tyst öfver hela den lilla staden. Men det var ju också nära midnatt.

Natan stod och undrade öfver, hvad det är som stiger upp inom en, när man står så ensam i mörkret en höst- eller vårnatt. Någon-ting af trots och öfverlägsenhet — och en längtan efter fest! Man vill ha en flicka att föra under de stora träden, på de gröna ängarna, bland de röda blommorna, famna henne och hviska till henne, att det vackra, allt det vackra i det dröjande halflyuset är gjordt för människorna, för honom och henne. — De där tankarna, de stiga i en människa, som safven stiger i trädet. Natan kände sig plötsligt så het, att han slängde af sig rocken, stängde fönstret och gick till sängs.

Han hade just släckt ljuset, när någon knackade tyst på dörren. Han reste sig och frågade, hvem det var. Ingen svarade. Han frågade igen, och nu svarade en flickröst: "Det är Lisen." Nu satt han tyst, medan hjärtat började slå med tunga slag, som kändes vid tinningarna och gjorde honom yr i hufvudet. Minnet från en höstkvald med Birger dök upp, och han mindes flickan, som smugit sin arm under hans. Men han gjorde sin röst lugn och sade: "Ja, jag vill sofva. Ni får gå!" Men i detta nu befann han sig i en underlig clairvoyance. Han tyckte, att han såg sig själf och hela sitt lif på en gång. Det hade varit så fattigt på ömhet, men det var hans eget fel. Kamraterna hade sagt honom det på sitt plumpa sätt, böckerna på ett beslöjad, men inträngande sätt, och hans eget hjärta sade honom det just nu med en plötslig smärta och med en pockande önskan att bli förlöst ur smärtan. Tänk, ingen hade ju smekt honom på många år! Och hvarför hade ingen kvinna kysst eller famnat honom? Just nu, visste han knappast hvarför. Han hade visst inte varit vaken, eftersom han inte sträckt ut handen och tagit det, som fanns att taga. Han hade gått och väntat, att kärlekslyckan skulle vara både ljus, som strålade, och eld, som glödde, men det var kanske fantasier utan motsvarighet. Han tyckte nu, att han matat sin själ med tröttande intressen och gifvit den tomma drömmar att lefva af, och därför vek själen och lät honom se endast sin unga, starka kropp. — Och i ett nu väcktes hela den hunger efter smekningar och kärlek, som innerst bor hos hvarje varelse, och Natan var för första gången i sitt lif öfverväldigad af en känsla, som skakade honom från hufvud till fot. Men han teg, när det famlade mot det tomma nyckelhålet utanför.

Barbro skymtade naturligtvis för hans inre, men hon stod skymd af bitterheten i det han nu förnam, och hans bitterhet uppfann en smygväg för urskuldande tankar. Det var ju ingenting mellan Natan och henne, platt intet! Hon var kanske förlofvad nu eller såg på en annan så, som hon sett på Natan. Och hvarför inte? Han hade ingenting sagt, det *var* ju ingenting, ingenting!

Skulle han nu åter visa bort den usla kärlek och njutning, som kom till honom och tiggde?

Det var ju ett steg ned för honom, men de voro, så många de, som stego ned.

Dessa tankar voro blixtrika, men tydligt förnimbara i hans hjärna. Och ännu en. Han ville berusa sig i tanken på Barbro, så att det som var oskönt fick ett skimmer från henne och sen — skulle det vara borta!

(Forts.)

TEATER OCH MUSIK.

KUNGL. TEATERN gaf med anledning af Nordiska läkarekongressens sammanträdande härstädes i förra veckan en festföreställning, vid hvilken programmet upptog Saint-Saëns' ståtliga opera "Simson och Delila", hvilken både till innehåll och uppsättning äger alla betingelser att slå an vid en festrepresentation. Utförandet af de båda titelpartien var denna gång anförtrödt åt hr Nyblom och fru Jungstedt, hvilken åt desamma förlånade verklig glans. De belönades också af den fulltaliga publiken med det lifligaste bifall. Fru J. erhöill därtill en riklig blomsterskörd. Öfversteprästens viktiga parti innehades för första gången af hr Sjöberg, hvars stämman flerstädes gjorde sig rätt väl gällande. Utförandet var dock något famlande och osäkert. Man saknade i denna roll hr Wallgrens varma, klangfulla bariton och personliga värdighet. Öfriga rollinnehafvare voro de vanliga. Föreställningen leddes af förste hofkapellmästaren Nordqvist. Öfversta delen af parkett och första raden innehades af läkarekongressens medlemmar och deras damer.

— I måndags återupptogs Webers romantiska opera "Friskytten" i "ny instudering". Denna senare torde emellertid hafva inskränkt sig till ny besättning i några af rollerna. Sälunda hade de båda kvinnliga partien anförtröts åt fru Lykseth-Schjerven (Agatha) och fru Bartels (Anna), furstens roll åt hr Mandahl och eremitens åt hr Sjöberg. Fru Lykseth-Schjerven fick här ytterligare tillfälle visa, hvilken betydande kraft k. teatern i henne förvärfvat. Hennes vackra sopran-stämman har, såsom vi efter hennes Aidaprestation meddelade, utvecklats i både värme och klangfullhet, och när de ännu förefintliga bristerna i respirationen fullständigt bortarbetats och intonationens renhet blifvit än osvikligare, skall den unga sångerskan helt intaga den plats i främsta ledet, hvartil hon tydligen är predestinerad. Det veka och poetiska i Agathas karaktär fick också ett vackert uttryck i fru L.S:s framställning, hvilken i sin helhet gjorde sig väl förtjänt af det lifliga bifall, som kom henne till del.

Fru Bartels fyllde någorlunda Annas parti. Hennes stämman saknar dock klang och tonbildningen är bristfällig samt öfverskyles ej af fru B:s naturliga anlag för koloratursång. Hon äger emellertid käckhet och scenvana, hvilket gör att hon i allmänhet reder sig bra. I en opera af "Friskyttens" värde och betydelse böra endast de bästa tillgängliga krafter användas. I Annas parti borde sälunda naturligtvis fru Hellström vara den enda rätta. Både hr Mandahls och hr Sjöbergs korta uppträdanden i sista akten böra präglas af mera säkerhet och auktoritet. Den senares maskering var god. Hr Malm var förträfflig som Max och hr Sellergren och Söderman fyllde likaledes godt sina gamla roller som fursten och jägmästaren. De stumma brudtärnorna voro väl företrädda af fröknarna Lagergren, Edström och Lindegrén. De genomgående bristerna i den talade dialogen, hvilken i denna folkopera är af vikt, framträdde märkbart hos alla de uppträdande. Operan leddes af hr Nordqvist, och uvertyren belönades med en välförtjänt applåd.

F. Hbg.

SVENSKA TEATERN öppnade i torsdags sina portar för säsongen med uppförandet af den från förra spelterminen välbekanta danska komedien "Etatsrådets stiftelse", som gafs med godt och friskt samspel af de gamla rollinnehafvarne.

SÖDRA TEATERN, som nu ledes af hr Gunnar Lundberg, förde också i torsdags sin truppstyrka i elden för första gången i höst.

Hr Elis Olsson, hvars personliga och fina komiska talang vi alltför länge fått sakna till följd af den populäre konstnärens irakade sjukdom förra vintern, framträdde åter som den oförbrännelige "Sten Stenson Stéen från Eslöf" och hälsades naturligtvis med jubel af en förtjust publik.

Det är ett litet godt sällskap däruppe på Södrans tillhör för närvarande. Låtom oss hoppas att den kommande repertoaren också blir god.

DJURGÅRDSTEATERN ringer in säsongen uppe vid Karlavägen med "Corneilles klockor." De ha fortfarande kvar sin gamla goda klang och sia om en lyckosam period för de glada sånggudinnorna från stränderna vid Donau och Seine.

KÖKSALMANACK

Redigerad af ELISABETH ÖSTMAN.

Inneh. af Elisabeth Östmans Husmoderskurs i Stockholm.

FÖRESLAG TILL MATORDNING FÖR VECKAN 11—17 SEPT. 1904.

Söndag: Klar buljong med äggstanning; krustader med kraftstufning; stekt tjäder med sallader; äppelpyramid med vispad gräde och mandelkransar. Måndag: Pudding af kokt kött med risgrön; svisksoppa med gräde. Tisdag: Biff af svinfilet med sprit-ärter; äppelmos med mjölk. Onsdag: Soppa med makaroni; kokt helgefunda med smör och ägg. Torsdag: Brynt hvitkålssoppa med frikadeller; jästmunkar med sylt. Fredag: Gödkalfstek med potatis och pickels; grönsoppa. Lördag: Hachis på kalf med blomkål; saftkräm med mjölk.

RECEPT:

Äppelpyramid (f. 6 pers.). 12 goda jämstora äpplen, 1/2 kg. toppsocker, 3/4 dcl. vatten.

Beredning: Sockret hugges i små stycken och lägges i en kastrull, vatt- net påhålles och när sockret är smält, kokas det till en klar lag, som får kallna. Äpplena skalas, blomnaset borttages och stjälkarna skrapas samt aftagas till hälften. De nedläggas genast i socker- agen; häruti kokas äpplena, tills de bli

lösa och klara, då de upptagas med hål- slef och nedläggs i pyramid på en geléskal. Sockerlagen hopkokas och hålles öfver äpplena. De serveras varma eller kalla med vispad gräde och ma- kroner eller mandelkransar.

Biff af svinfilet (f. 6 pers.). 1 1/4 kg. svinfilet, 1/2 msk. salt, 1/4 tsk. hvitpeppar.

Till stekning: 3 msk. smör (60 gr.).

Till garnering: 1 stor portug. lök, 2 msk. smör (40 gr.), persilja.

Beredning: Fileterna tvättas med en duk, doppad i hett vatten. De skäras därefter på tvären i 1 cm. tjocka skivor, hvilka bultas på båda sidor och kryd- das. En tackjärnspanna upphettas lång- samt, smöret brynes däri, och biffarna läggas och stekas hastigt på båda sidor samt uppläggs på varmt serveringsfat. Pannan urvispas med litet kokande vat- ten, och säsen hålles öfver biffarna.

Löken skalas, skäres i skivor samt brynes i smöret, och biffarna garneras därmed, tillika med persiljan.

Soppa med makaroni (f. 6 pers.). 3 kg. köttben, 6 msk. flottyr, 5 lit. vatten, 3 msk. salt, hvitpeppar, 1 moröt, 1 pal- sternacka, 1/4 selleri, 5 persiljestjälkar, 1 msk. smör (20 gr.), 1 1/2 msk. mjöl, 2 msk. stjärnmakaroni, 2 msk. rifven ost (helst parmesan).

Beredning: Köttbenen sköljas väl i kallt vatten och klappas in i en kött- handduk. Flottytten upphettas i en tackjärnspanna, tills den blir rykande

het; köttbenen brynas däri och ned- läggs i buljongskitteln och det kalla vattnet samt saltet tillsättes. Kitteln sättes öfver elden, och när spadet kokar, skummas det väl, hvarpå hvitpeppar, de ansade rotsakerna och persiljeknippena läggs och det hela får koka med tätt slutet lock omkr. 5 tim. Buljongen silas och skummas väl. Smör och mjöl sam- manfräsas, buljongen tillsättes litet i sänder, och de sköljda stjärnmakaron- erna läggs, hvarefter soppan får koka 1/2 tim., eller tills makaronerna äro klara. Soppan afsmakas med den rifna osten, peppar och salt.

Brynt hvitkålssoppa (f. 6 pers.). 1 litet kálhufvud, 4 lit. vatten, salt, 3 msk. smör (60 gr.), 2 msk. sirap eller pudersocker, 3 lit. efterbuljong, 12 krydd- pepparkorn, 8 hvitpepparkorn.

Beredning: Kálhufvudets yttre blad borttagas, och de öfriga skäras i fina tärningar. Vattnet kokas upp med litet salt, kålen lägges och får koka 5 min. utan lock, hvarefter den upplägges på sikt, så att vattnet får väl afriana. Smöret brynes i en järngryta, kålen lägges jämte sirapen och brynes väl under flitig rörning, hvarefter buljongen och kryddorna tillsättes och soppan får koka med tätt slutet lock omkr. 3 tim. Soppan afsmakas med salt och serveras med frikadeller, korf eller fläsk.

Anm. Fläskpad kan med fördel an- vändas i stället för buljong.

Frikadeller (f. 6 pers.). 2 hg. ben- fritt oxkött, 20 gr. späck, 1/2 msk. hvete-

mjöl, 1 kkp. gräddmjöl, 2 tsk. salt, 1/4 tsk. hvitpeppar.

Till kokning: Svag buljong eller kokande vatten.

Beredning: Köttet tvättas med en duk, doppad i hett vatten, skäres i tär- ningar och drifves tillika med spacket tre gånger genom köttkvarn. Det stö- tes därefter väl tillsammans med mjölet i stenmortel. Färsen formas med två teskedar i mycket små bullar, hvilka läggs i kokande, saltadt vatten eller svag buljong och få koka 2 min.

Frikadellerna afputsas, innan de läg- gas i soppskålen.

Gödkalfstek (f. 12 pers.). 3 kg. kalf- stek, 3 msk. smör (60 gr.), 1/2 msk. salt, 6 kryddpepparkorn, 1 lit. buljong eller vatten.

Sås: 2 msk. smör (40 gr.), 3 msk. mjöl, köttju, 1 dcl. tjock gräde, 1 tsk. kallt smör.

Beredning: Man kan antingen an- vända kylan, fransyskan eller njurste- ken. Användes kylan, afhugges läggen vid knäleden, kokas till buljong att späda steken med, köttet däraf användes till sillsalad. Steken tvättas med en duk, doppad i hett vatten, alla hinnor bort- tagas och steken späckas, om så önskas. En långpanna upphettas långsamt, smö- ret brynes däri, steken lägges med in- sidan upp och insättes i het ugn att brynas. När den är brynt, vändes den, saltas och spädes med litet af den kok-

ande vätskan. Den får därefter färdig- steka, hvarunder den öfveröses och spädes hvar 10de minut. Till stek- ningen ätgä omkr. 2 1/2 tim. Om steken blir för brun, bör den öfvertäckas med ett smörbestruket papper. Köttju- sen silas och strummas. Smör och mjöl sam- manfräsas, köttju- sen påspädes litet i sänder och säsen får koka under flitig rörning i 10 min. Den tjocka grädden tillsättes och säsen får ett uppkok, hvare- efter den aflyftes och det kalla smöret iröres.

Saftkräm (f. 6 pers.). 1 kg. bär, 1 lit. vatten, 1 1/2—2 kkp. krossocker, 2—3 msk. potatismjöl.

Till garnering: Vispad gräde el. hackad sötmandel.

Beredning: Saftkräm blir bäst, om olika bärsorter användas, såsom lika delar röda vinbär och hallon, röda och svarta vinbär eller röda vinbär och körsbär.

Bären rensas och sköljas, påsättas i det kokande vattnet och få koka tills de falla sönder, då de silas. Saften och sockret kokas upp och skummas. Potatismjölet utröres i litet kallt vatten och tillsättes, hvarefter krämen får ett godt uppkok. Den afsmakas och om- röres då och då, tills den afsvalnat, då den upphålles i geléskal och garneras med vispad gräde ell. skållad och hac- kad sötmandel.

LEDIGA PLATSER

Till 24 instundande oktober önskas på landet en frisk, stadg, barnkär flicka att sköta 2 barn (3 och 4 år), samt deltaga i husliga sysslor. Prima referenser erfordras. Svar till Fru E. Koch, Hägerum, Kristdala.

En pålitlig och barnkär jungfru ej för ung, erhåll. god plats i bättre fam. i landsortsstad. Sv. med betyg, rek. o. löneanspråk sändes und. adr. "H. P.", Iduns Exp. f. v. b.

För en i yrket kunnig baderska finnes plats vid Gotlands läns lasarett. Lön 200 kr. pr år och allt fritt. Ansökningar åtföljda af betyg insändas skyndsammast och senast före den 15 innevarande sept. till Lasarettssysslomannen, Wisby.

Gladlynt och frisk lärarinna, van att undervisa i såväl vanliga skolämnen som musik och handarbete önskas för 3 flickor i 12, 11 och 9 års ålder. Svar till Frändesta Gärd, pr Sparreholm.

Informator

Anspråklös ung man som med verk- ligt intresse vill undervisa två 10-åriga gossar på plats i oktober. Rek. jämte pret. torde sändas till "D.B.", Sorsele p. r.

Plats i tapisseriäffär.

För bildad flicka af god familj, som med yrkeskicklighet förenar gedigna ka- raktersegenskaper, finnes plats ledig i större landsortsstad. Intresse för arbetet och vana vid expeditionen, därvid ett sympatiskt vinnande sätt kräives, äro oeffertliga villkor. Referenser, fotografi, betyg och löneanspråk sändes i bref till "Önskningsmä", Iduns exp., Sthlm.

En snäll, pålitlig barnjungfru, kunnig i sömnad får god plats för trene större barn på landet. Svar till "Örningfull" under adr. S. Gumælii Annonnsbyrå, Stockholm.

För en i klädsömnad skicklig kammar- jungfru finnes god plats å större herr- gård i mellersta Sverige. Svar till "Örningfull" under adr. S. Gumælii Annonns- byrå, Stockholm.

För anordnandet af en hemskola för 5 syskon i enlighet med principerna i Ellen Keys bok "Barnets Arhundrade" söker en lämplig lärarinna. Sökande skall vara insiktsfull, energisk och barn- vän. Svar till "Hemskola" under adress: S. Gumælii Annonnsbyrå, Stockholm.

Anspråklös flicka, som är villig att utträta alla förekommande sysslor inom liten familj (2 p.) erhåller god plats den 1 oktober. Svar till "Pålitlig" Kalmar p. r.

Som sällskap och vårdarinna åt stilla sinnessjuk dam, i familj på landet, sökes sköterska med lugnt och vänligt sätt. Svar med fotografi samt uppgift i pre- tentioner och föregående verksamhet under adress "S. F. Ö.", Hesselholm.

Hushållerska,

(ej värdinna) som ensam kan och vill förestå ett ungarhjem på landet (Västergötland), erhåller plats inst. 24 okt. Hjälp med grofarbetena. Kunighet fördras i enkel matlagning, slag, syltning etc. Betyg, löneanspråk och foto- grafi torde insändas t. "Hushåll" Iduns exp.

Vid Östersunds stads fattigård

kan duglig och frisk medelålders sjuk- sköterska erhålla plats från den 1 okto- ber 1904. Lön, som efter ådagalagd duglighet kan påräknas ökad, utgör 275 kronor för år jämte allting fritt. An- sökningar, åtföljda af nödiga betyg, däribland läkarebetyg, ställas till Fattig- värdstyrelsens ordförande, adress Östersund, torde insändas före den 20 september 1904.

Värdinneplats hos ungherre i Sthlm erh- bildad och musikalisk ung dam gen. Östermalms Inack-byrå, 33 Brahegatan Stockholm. Bref besvaras mot insänd. af fotografi, ref. o. porto.

Örntlig, allvarlig, barnkär, sparsam, bildad flicka, kunnig i sömnad, med förmåga att vara behjälplig vid tillsyn öfver hushåll och hemmet för öfrigt er- håller plats. Lärsläsning med 2 barn, pianospelning (första grunderna) med en. Löneanspråk, betyg, ålder, fotografi till "Y" Landskrona p. r.

Lärarinnor, värdinnor, sällskapsd., kon- tors-, affärs-, hushålls- och barnfrök- nar erhålla platser. Norra Inack-byrån Malmsskilnadsgatan 27, Sthlm.

Plats som värdinna och hushållerska hos äldre herre i landsortsstad finnes till hösten för medelålders fruntimmer med glad och angenämt sätt. Endast damer med de bästa referenser om dug- lighet göre sig besvär. Svar till "Vär- dinneplats" under adress S. Gumælii Annonnsbyrå, Stockholm f. v. b.

Barnjungfru, omkring 26 år, kunnig i sömnad, erhåller förmånlig plats hos Godsägarefamilj. Adr.: Johannesberg, Rimbo.

Damer af god samhällsställning, som önska bereda sig en god biförtjänst, sökas i alla städer och å större platser för att upptaga order i Thé af familjer etc. Sv. t. "Thé", Hedbergs Annonns. Malmö.

Duglig lärarinna önskas att läsa 2:ra klassens kurs med en gosse. Löne- villkor, betyg samt fotografi und. "Carl" till Iduns exp.

I Agunnaryds prästgård, södra Småland, kan en flicka skicklig i nambroderi på linne få plats mot fritt vivre under tvänne månader. Naturskön trakt. Svar inom 3 dagar till Fru Ida Löfvander adr. Prästnäs.

Landthushållerska, skicklig i matlagning, bakning och syltning får mycket god plats hos godsägarefamilj nära Sthlm. Adress Johannesberg, Rimbo.

Anspråklös, bättre flicka, kunnig i enklare matlagning, villig utträta alla inom liten familj förekommande sysslor, erhåller plats 1 eller 15 okt. Vänligt be- mötande kan påräknas. Svar med om möjligt fotografi till "O. R.", Alingsås.

Ung, barnkär, anspråklös flicka, får plats som barnfröken för fyra barn mellan 11—5 år. Fotografi, lönepret. och betygsafskrifter sändas till "V. G. T.", Järntorget p. r., Göteborg.

Anspråklös, energisk lärarinna, under- visningsvan i vanl. skolämnen, språk och musik, önskas å två 8—12 års flickor. Svar jämte betygsafskr., löneanspråk o. fotografi sändas till "M.", Finja p. r.

För bättre, snäll och villig flicka finnes från okt. plats att med fruns hjälp sköta hushåll på tre personer utan jung- fru. Sv. med fotografi o. anspråk emotnes und. adr. "Små pretentioner", Falun p. r.

Barnfröken.

En barnkär och anspråklös, bildad flicka sökes till hösten för 2 flickor 4 och 5 år. Bör vara kunnig i sömnad samt villig biträda vid förekommande lättare göromål. Svar med betyg och fotografi samt lönepretentioner till Fru Elin Löwenadler, Anneberg, Solberga.

För bildad flicka, som genomgått hus- hållsskola och är kunnig i såväl finare som enkl. matlagning, finnes i höst plats i god familj på landet mot fritt vivre o. fria resor, att under husmoders ledning förestå all matlagning, samt för öfrigt deltaga i alla inomhus föref. göromål. Svar m. betyg, ref. o. foto. till "Familjemedlem", Strömsfors.

Barnavän.

En frisk och gladlynt flicka i åldern 24—25 år erhåller genast plats som lära- rinna och vårdarinna å en 10-årig flicka i Öre Dalarne, om ansökan åtföljd af fotografi och läkarebetyg, insändas till Doktor H. R. Warodell, Orsa.

Två barnfröknar erhålla genast goda platser genom Inackorderingsbyrå, Norrköping Rikst. 916.

En snäll och arbetsam, barnkär, bättre flicka (ej under 20 år) som vill åtaga sig vården af 2 gossar på 4 och 2 år och om tiden räcker till hjälpa till med föref- allande göromål får plats om betyg, fotografi och löneanspråk sändas under adr. "Barnfröken", Östergötlands Dag- blad, Norrköping. Hon bör vara kunnig i sömnad.

Ung, bildad, barnkär flicka erhåller plats hos yngre familj i landsorts- stad såsom hjälp för husmodern i vär- den af två små barn och i sömnad. Frans- eller engelsktalande äger före- tråde. Svar med fotografi, rekomen- dationer och löneanspråk till "H—t", Iduns exp.

Kokerska och Barnjungfru

önskas till 24 okt. af officersfamilj i Eksjö. Kokerskan, skicklig i finare och enklare matlagning, någon som är van vid landthushåll föredrages. Barnjung- frun, snäll och pålitlig, för 2 barn om 3 och 4 år. Svar med betygsafskrift och löneanspråk till "Officersfamilj", Eksjö.

Skicklig och van informator önskas för att undervisa en yngling 15 o. 6 real- klassernas åmnen. Svar med prispuppgift torde sändas under adress O. Björkgrén, Bofors p. r.

Barnfröken.

Snäll och barnkär, bättre flicka erhål- ler god plats i Stockholm 24 oktober. Fotografi o. betyg under adr. "Örntlig", Tidningskont., Södermalmstorg, Sthlm.

Plats finnes för praktiskt och teoretiskt bildad kvinna, att förestå mathåll- ningen vid större bruk för såväl tjänste- män som arbetare. Goda referenser fördras. Svar inom 14 dagar till "Bruk", Viktoriagatans postkontor, Göteborg p. r.

Skicklig hushållerska

får god plats med hög lön 24 okt. på stor herrgård i mellersta Sverige. Svar jämte betyg o. foto. till "Stor Herrgård 1904" und. adr. S. Gumælii Annonnsbyrå, Stockholm.

Kammarjungfru, skicklig i kläd- och llinnesömnad önskas till 24 okt. Svar jämte betyg och fotografi till "Kammar- jungfru 1904" under adress S. Gumælii Annonnsbyrå, Stockholm.

I stilla hem

(2 personer) önskas ett fruntimmer i ålder 25—40 år, ärligt, anständigt och med ett snällt, vänligt sätt, som vore villigt att förträtta en jungfrus sysslor i det lilla hushållet men dock vara ett sällskap åt frun. Skulle någon hära reflektera, sändes svar med adress för brevväxling till "Stilla hem", under adress S. Gumælii Annonnsbyrå, Stockholm f. v. b.

Barnfröken.

En bildad och snäll flicka, utan preten- tioner, med lust och fallenhet ått hand- hafva barn, öfvervaka deras lexläsning samt vara husmodern behjälplig med sömnad och öfriga i hemmet förekom- mande göromål, erhåller plats nu genast i familj i Vesterås.

Ansökan med uppgift på referenser och löneanspråk, betygsafskrifter och fotografi till "V. 6", Vesterås p. r.

För lärarinnor, värdinnor, bildade hus- hållsbiträden, barnfröknar finnes platser söka. Nya Inack.-Byrån, Brunke- bergsgatan 3 B, Sthlm. Etab. 1887.

En bildad och snäll flicka utan preten- tioner sökes för 2ne mindre barn. Den sökande måste framför allt vara verkligen barnkär samt van vid ordning. Den som är kunnig i sömnad har före- tråde. Vidare upplysningar då betyg o. löneanspråk sändes till "Barnkär 1904", Filialpostkontoret, Karlbergsvägen.

I ämbetsmannafamilj i större landsorts- stad önskas såsom hjälp och sällskap ått tre flickor — den yngsta 6 år — en frisk och välupfostrad flicka från bild- dadt hem, kunnig i sömnad och hand- arbeten. Goda rek. fördras. Svar åtföljdt af porträtt till "Ämbetsmannafamilj", Iduns exp.

Bokhandelsbiträde.

En flicka, som någon tid varit anställd i bok- eller pappershandel, kan få plats genast i en mindre stad på Vestkusten. Ansökan, åtföljd af fotografi, betyg och de rekommendationer, som för öfrigt kunna företes, samt uppgift om ålder och löneanspråk, då fri bostad och fritt vivre erhålles, sändes till "L. S. P.", under adress hrr Seelig & Co, Stockholm.

PLATSSÖKANDE

Ung, musikalisk flicka af god familj önskar komma i bildadt, trefligt hem som sällskap och hjälp med husliga göromål, har äfven god öfning i kontorsgöromål. Svar till "Glad och villig" Carl- krona p. r.

En 20-års musikalisk bildad flicka, som genomgått elementarläroverk samt van vid enklare hushållsgöromål önskar plats nu genast, att gå frun tillhanda i mindre bättre familj, helst i mellersta eller södra Sverige. Vill äfven åtaga sig skötandet och läsning med mindre barn. Låga lönepretentioner. Svar emotnes under adr. "Tjuvo X", Oskarshamn.

De som önska lärarinnor, hushålls- och barnfr., torde anm. sig å Inack.-byr., Norrköping, där dugl. sökand. alltid fin. Öppet mellan 12—2 och 4—6.

22-årig, enkel, välupfostrad, flicka kunnig i matlagning, sömnad, väfnad och finare handarbeten önskar plats uti god familj för att biträda med alla uti ett hem förekommande göromål. Svar emotnes, märkt "K. S." under adr. S. Gumælii Annonnsbyrå, Sthlm, f. v. b.

Nu till hösten önskar en 22-årig flicka plats i treflig familj är kunnig i matlagning, bakning samt alla husliga sysslor, äfvensom finare handarbeten. Ingen lön, men vill anses som familje- medlem. Svar inom fjorton dagar till "Gladlynt 1904", Iduns exp.

En prästdotter van vid sjukvård öns- kar plats som sällskap och hjälp, helst hos äldre dam eller herre. Svar emotnes tacksamt å "Elisbeth". Klockar- gården, Skinnskatteberg.

Gymnast önsk. plats nu t. höst. i fam. el. annorst. Är villig att emell. vara frun t. hjälp. Sv. fort. möjl. t. "Exam. 22 år" Iduns exp.

En 25-års frisk, stark och hurtig flicka från landet önskar plats som hus- hållslev i större presthus eller annat bättre hus på landet omkring den 1 Dec. d. å., helst i sydvestra Sverige, för att grundligt få lära hushåll. Är villig del- taga i alla förekommande göromål. Fritt vivre och medlemskap i familjen önskas. Svar bedes till "19 X. Y. Z. 04", Eket.

19-års musikalisk, anspråklös och glad flicka af god familj, önskar plats i bättre hem på landet att gå frun till- handa. Genomgått elementarskola jämte kurs i matlagning och llinnesömn. Svar till "Vänligt hem 1904", adr. Gumælii annonnsbyrå, Malmö.

En verkligt duglig och praktisk 27- årig bättre flicka, önskar plats som sällskap och hjälp ått äldre dam eller barnlös familj. Svar ombedes snarast möjligt till "Duglig", Trollhättan p. r.

Plats som husföreståndarinna önskas af flicka med de bästa rek. Van ått på egen hand med ordning och flit sköta ett hem. Svar till "Pålitlig" Karlsborg p. r.

Husföreständarinneplats sökes af bildad, hushållskunnig flicka, som genomgått kurs i matlagning å L:sta klass hotellet. Svar till "Örning" Insjön p. r.

Legitim. sjukgymnast söker plats nu ge- nast vid institut el. i fam. Svar till "Sjukgymnast", Sölvesborg p. r.